

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY KOSAKOWO
NA LATA 2021-2027**

Kosakowo, listopad 2020

Spis treści

1.	Tworzenie Strategii Społecznej	- 3 -
2.	Wdrażanie Strategii Społecznej	- 5 -
3.	Uwarunkowania formalno-prawne	- 8 -
4.	Spójność z innymi dokumentami	- 9 -
5.	Problemy społeczne Gminy Kosakowo	- 13 -
	5.1. Diagnoza – kluczowe informacje	- 14 -
	5.2. Diagnoza – silne i słabe strony	- 29 -
6.	Wyzwania polityki społecznej Gminy Kosakowo	- 34 -
7.	Misja i wizja polityki społecznej	- 41 -
8.	Obszary i priorytety polityki społecznej	- 43 -
	8.1. Obszar 1. Ochrona (Pomoc społeczna, Zdrowie, Bezpieczeństwo)	- 45 -
	8.2. Obszar 2. Rozwój (Edukacja, Czas wolny)	- 55 -
	8.3. Obszar 3. Aktywizacja społeczna i obywatelska	- 61 -
	8.4. Obszar 4. Koordynacja systemu polityki społecznej	- 66 -

1. Tworzenie Strategii Społecznej

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kosakowo na lata 2021-2027 (zwana dalej: *Strategią Społeczną*) to systemowy, długofalowy plan prowadzenia polityki społecznej w gminie.

Celem polityki społecznej jest integracja społeczna mieszkańców prowadząca do zwiększenia spójności terytorialnej i podniesienia jakości życia. Zadaniem polityki społecznej powinno być stałe wzmacnianie potencjału społecznego mieszkańców danego terytorium. Powinno się to odbywać w taki sposób, by byli oni w stanie, w jak największym stopniu, samodzielnie rozwiązywać problemy stojące przed nimi – zgodnie z zasadą subsydiarności. Ważne, aby mieszkańcy stawali się partnerem w podejmowaniu aktywnych działań na rzecz dobra wspólnego w obrębie społeczności lokalnej, w której żyją.

W opracowywaniu *Strategii Społecznej* przyjęto szeroką perspektywę rozumienia pojęcia polityki społecznej tzn. obejmującą zagadnienia związane z zabezpieczeniem społecznym, pracą, sprawami rodziny, edukacją, ochroną zdrowia, mieszkalnictwem, kulturą, sportem i czasem wolnym.

Strategia Społeczna zawiera:

1. Część diagnostyczną: diagnozę sytuacji społecznej gminy, analizę jej zasobów, silnych i słabych stron, problemów, potrzeb mieszkańców i trendów zmian społecznych. Diagnozę lokalnych problemów społecznych opracowano w oparciu o:
  - metodę desk research - analizę zastanych danych statystycznych oraz danych wewnętrznych Urzędu Gminy i jego jednostek organizacyjnych;
  - badanie ankietowe wśród mieszkańców (ankietę elektroniczną wypełniło 501 respondentów);
  - indywidualne telefoniczne wywiady pogłębione z przedstawicielami pomocy społecznej, opieki zdrowotnej, policji, edukacji, kultury oraz pełnomocników Wójta.
2. Część prognostyczną: wizję rozwoju, cele i kierunki działań oraz wskaźniki.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kosakowo na lata 2021-2027 jest strategią tematyczną dotyczącą polityki społecznej. Będzie wdrażana równoległe do *Strategii Rozwoju Gminy Kosakowo do roku 2030, z perspektywą do roku 2040*.

Strategia Społeczna powstała dzięki zaangażowaniu i aktywności urzędników gminnych, w tym: pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawicieli szkół, instytucji kultury, służb bezpieczeństwa czy służb medycznych. 501 mieszkańców Gminy Kosakowo uczestniczyło w badaniu ankietowym, podczas którego wyraziło swoje opinie o potencjale i wizji rozwoju Gminy Kosakowo. Uzgodnienia, konsultacje prowadzone były w formie elektronicznej i w zależności od potrzeb odbywały się na każdym etapie pracy nad *Strategią Społeczną*.

Decyzją Wójta (Zarządzenie Nr 90/2020 Wójta Gminy Kosakowo z dnia 12 sierpnia 2020 r.) powołany został kilkunastoosobowy Zespół ds. opracowywania „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kosakowo na lata 2021-2027” w składzie:

- Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – Przewodnicząca,
- Zastępca Wójta Gminy Kosakowo,
- Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komendant Komisariatu Policji w Kosakowie,
- Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Kosakowie,
- Pełnomocnik Wójta ds. seniorów i współpracy z zagranicą,
- Pielęgniarka środowiskowa,
- Dyrektorzy szkół Podstawowych w Mostach, Dębogórz, Kosakowie i Pogórz.

Moderowanie procesu, opracowanie i redakcja dokumentu przeprowadziła badaczka społeczna Alicja Zajązkowska PrePost Consulting Sp. z o.o.

2. Wdrażanie Strategii Społecznej

SYSTEM REALIZACJI STRATEGII SPOŁECZNEJ

Zgodnie z art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019r. poz. 1507 z późn. zm.) ośrodek pomocy społecznej koordynuje realizację strategii rozwiązywania problemów społecznych. W związku z powyższym koordynatorem działań związanych z realizacją *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kosakowo na lata 2021-2027* jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kosakowie.

Zarządzanie wdrażaniem *Strategii Społecznej* jest zadaniem złożonym z uwagi na liczbę podmiotów realizujących jej założenia. Zaangażowani przedstawiciele są z jednej strony składową formalnej struktury samorządowej gminy, a z drugiej strony reprezentują różnych partnerów społecznych i prywatnych niezależnych od struktur samorządowych.

Strategia Społeczna będzie realizowana we współpracy m.in. z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kosakowie,
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Kosakowie,
- Punktem Konsultacyjnym „Punkt Pomocy Rodzinie”,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pucku,
- Inspektoratem Sanitarnym w Pucku,
- placówkami oświatowymi, w tym z Gminnymi Szkołami Podstawowymi,
- podmiotami leczniczymi, placówkami służby zdrowia, w tym NZOZ w Kosakowie, Wejherowie, Pucku, Gdyni,
- organizacjami pozarządowymi,
- radami sołeckimi,
- Kosakowskim Centrum Kultury,
- Biblioteką Publiczną,
- Kosakowskim Centrum Sportu,
- Komisariatem Policji w Kosakowie, Powiatową Komendą Policji w Pucku,
- Strażą Gminną w Kosakowie,
- Kościołami i związkami wyznaniowymi,
- Przedsiębiorstwami działającymi na terenie Gminy Kosakowo.

GOPS w Kosakowie wraz z Urzędem Gminy w Kosakowie jako instytucje wdrażające *Strategię Społeczną* są odpowiedzialne za:

- Koordynowanie działań pracowników Urzędu Gminy, gminnych jednostek organizacyjnych, sołtysów i rad sołeckich na rzecz urzeczywistnienia ustaleń *Strategii Społecznej*.
- Zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych (wieloletnich i operacyjnych) oraz przedsięwzięć projektowych, których planowanie i wdrażanie będzie przyczyniać się do wypełniania założeń *Strategii Społecznej*.
- Monitoring, czyli proces systematycznego zbierania, analizowania i udostępniania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażania *Strategii Społecznej* w aspekcie finansowym i rzeczowym. Gromadzenie, w ujęciu rocznym, danych na potrzeby weryfikowania poziomu osiągnięcia wielkości wskaźników przyjętych dla każdego z czterech obszarów *Strategii Społecznej*.
- Ewaluację okresową (minimum raz w okresie obowiązywania *Strategii*) postępów wdrażania *Strategii* oraz ewaluację końcową oceniającą realizację założonych celów i kierunków działań. Wnioski i rekomendacje z ewaluacji okresowej mogą być wykorzystane do ewentualnej nowelizacji *Strategii Społecznej*.

RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja *Strategii Społecznej* odbywać się będzie poprzez uchwalanie i wykonanie kolejnych budżetów Gminy, które skorelowane będą z konkretnymi programami, projektami, zadaniami realizującymi zapisy z dokumentami strategii rozwoju, strategii społecznej oraz innymi programami wieloletnimi.

Realizacja *Strategii Społecznej* opierać się będzie na różnorodnych źródłach finansowania, w tym:

- środki pochodzące z budżetu Gminy Kosakowo oraz samorządu terytorialnego szczebla powiatowego i regionalnego, w tym środki z Gminnego Funduszu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej,
- środki pochodzące z międzynarodowych instytucji finansowych,
- środki pochodzące ze zwrotnych instrumentów finansowych,
- środki prywatne, w tym w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP)
- fundusze będące w dyspozycji organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej.

Skuteczna realizacja ustaleń *Strategii Społecznej* wymagać będzie aktywnych, systematycznych oraz skoordynowanych działań obecnych i przyszłych władz Gminy Kosakowo, pracowników

---

Urzędu Gminy, GOPS w Kosakowie i pozostałych gminnych jednostek organizacyjnych, sołtysów i rad sołeckich oraz współpracy z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, lokalnymi środowiskami opiniotwórczymi i przedsiębiorcami funkcjonującymi na terenie gminy.

3. Uwarunkowania formalno-prawne

Obowiązek opracowania strategii wynika z art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.), stanowiącym, że „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Gmina opracowuje strategię rozwiązywania problemów społecznych, która zawiera w szczególności:

- diagnozę sytuacji społecznej,
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią,
- określenie: celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, wskaźników realizacji działań.

Oprócz przywołanej podstawy prawnej opracowania i realizacji *Strategii Społecznej*, poszczególne dziedziny planowania strategicznego podlegają także innym, m.in. wymienionym poniżej regulacjom prawnym:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Przy realizacji *Strategii Społecznej* może również zachodzić potrzeba odwołania się do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej oraz budownictwa socjalnego.

4. Spójność z innymi dokumentami

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kosakowo na lata 2021-2027 zakłada zachowanie spójności tego dokumentu z przyjętymi w Unii Europejskiej standardami. Standardy obowiązujące w Unii Europejskiej to przede wszystkim:

- zwiększony nacisk na wzrost znaczenia współpracy samorządów lokalnych i sektora obywatelskiego (w oparciu o zasadę pomocniczości),
- dowartościowanie wolontariatu,
- dążenie do zrównoważonego rozwoju społecznego,
- działania aktywizujące całe społeczności lokalne,
- podnoszenie roli edukacji i więzi społecznych w budowaniu kapitału społecznego,
- wzrost znaczenia sektora ekonomii społecznej i zatrudnienia socjalnego,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez udział w programach integracyjnych i reintegracyjnych,
- ograniczenie redystrybucyjnej funkcji programów socjalnych.

Tworzone dokumenty o charakterze strategicznym powinny odnosić się do innych znaczących dokumentów, regulujących funkcjonowanie społeczno-gospodarcze na różnych szczeblach kraju. Strategie powinny być ze sobą zgodne i spójne, dlatego strategie lokalne muszą uwzględniać uwarunkowania, jakie zostały przyjęte w strategiach regionalnych czy krajowych.

Rozwój Gminy Kosakowo jest ściśle związany z planami rozwojowymi powiatu puckiego, Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot, Pomorza i kraju. Dlatego też muszą zachodzić zjawiska „naczyni połączonych” uwidocznione również w dokumentach planistycznych. Ze względu na duże znaczenie funduszy unijnych w stymulowaniu rozwoju niezbędne jest, aby w planach strategicznych uwzględniać również przewidywany zakres programów operacyjnych, które mogą być wykorzystane przez gminę.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kosakowo w latach 2021-2027 jest dokumentem spójnym z innymi dokumentami planistycznymi o charakterze ponadnarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Poniżej zaprezentowano kluczowe dokumenty strategiczne, których zapisy były brane pod uwagę przy tworzeniu założeń *Strategii Społecznej*.

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju

(przyjęta przez Organizację Narodów Zjednoczonych) to program działań definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Określono 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju oraz powiązanych z nimi 169 zadań. Kilka z tych celów dotyczą wprost kwestii społecznych, w tym: Koniec z ubóstwem, Zero głodu,

Dobre zdrowie i jakość życia, dobra jakość edukacji, równość płci, mniej nierówności, Pokój, sprawiedliwość i silne instytucje.

STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2030

W Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 dla obszaru Kapitał ludzki wyodrębniono pięć kierunków interwencji: 1. Lepsze dopasowanie edukacji i uczenia się do potrzeb nowoczesnej gospodarki. 2. Budowa infrastruktury równego dostępu do informacji. 3. Lepsze stanowienie prawa i dobre rządzenie. 4. Poprawa stanu zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej. 5. Poprawa kultury fizycznej w społeczeństwie.

Dla obszaru Spójności społecznej wyodrębniono sześć kierunków interwencji: 1. Rynek pracy zapewniający wykorzystanie potencjału zasobów ludzkich dla rozwoju Polski. 2. Polityka migracyjna jako instrument zarządzania zasobami ludzkimi. 3. Aktywna polityka rodzinna. 4. Poprawa dostępności do usług, w tym społecznych i zdrowotnych. 5. Wsparcie grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem oraz koordynacja działań na rzecz integracji społecznej. 6. Zmniejszenie zjawiska przestępczości.

Kolejne wieloletnie programy krajowe, które były analizowane przy tworzeniu Strategii Społecznej to:

- Narodowy Program Zdrowia, w tym: Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii i Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 –2020.

STRATEGIA NA RZECZ OSÓB z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI 2020-2030

Strategia na rzecz osób z niepełnosprawnościami na lata 2020-2030 przewiduje nową wizję polityki państwa, która zakłada skoordynowane, kompleksowe wsparcie, dostosowane do indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wykraczające poza sektorowość polityk publicznych. Będzie ono realizowane poprzez takie priorytety jak: niezależne życie, dostępność, edukacja, praca, zabezpieczenie społeczne, zdrowie, budowanie świadomości, koordynacja.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (Projekt z 2020 roku) wskazuje trzy cele strategiczne: Trwałe Bezpieczeństwo, Otwarta Wspólnota Regionalna oraz Odporna Gospodarka. Przewiduje, że rozwój województwa pomorskiego w perspektywie 2030 roku będzie kształtowany przez trzy główne megatrendy: postęp technologiczny, kryzys klimatyczny i zmiany demograficzne. Gmina Kosakowo funkcjonuje w ramach subregionu metropolitalnego, dla którego określono poniższe priorytetowe zadania interwencji w *SRWP 2030* w odniesieniu do polityki społecznej:

- Intensyfikacja działań profilaktycznych w zakresie chorób cywilizacyjnych i innych chorób zmiennych epidemiologicznie, w tym z wykorzystaniem potencjału pracodawców.
- Rozwój usług społecznych (w tym kadry i infrastruktury), w szczególności w formule zdeinstytucjonalizowanej.
- Aktywizacja i integracja społeczna i zawodowa grup wymagających szczególnego wsparcia, przede wszystkim osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i ich opiekunów, seniorów, osób z niepełnosprawnościami, kobiet, dzieci i młodzieży.
- Podnoszenie świadomości i wiedzy wszystkich mieszkańców w obszarach kluczowych dla regionu, w szczególności: aktywności obywatelskiej, kultury, środowiska i klimatu, zdrowego trybu życia, racjonalnych zachowań komunikacyjnych, cyfryzacji oraz przedsiębiorczości.
- Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty czasu wolnego, w tym turystycznej, sportowej i kulturalnej dla mieszkańców i turystów.

Strategia Polityki Społecznej
Województwa Pomorskiego
na lata 2014 -2020

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 zakłada cztery cele strategiczne: 1. Właściwie funkcjonująca rodzina, 2. Wzmocnienie roli polityki społecznej, 3. Wzrost aktywności seniorów, 4. Włączenie społeczne osób niepełnosprawnych.

Kolejne programy regionalne, wieloletnie analizowane przy tworzeniu Strategii Społecznej to:

- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020,
- Wojewódzki Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2017-2020.

Strategia Obszaru Metropolitalnego Gdańsk–Gdynia–Sopot do roku 2030 zakłada wdrażanie innowacji społecznych, kreowanie polityki

kulturalnej oraz rozwijanie innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych, jako priorytetowe w zakresie polityki społecznej.

***STRATEGIA ROZWOJU
ZIEMI PUCKIEJ
na lata 2016 – 2025***

W Strategia Rozwoju Ziemi Puckiej na lata 2016–2025 jeden z czterech celów dotyczy polityki społecznej i przewiduje: „Tworzenie warunków do wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego na obszarze ziemi puckiej”.

POWIATOWA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2016 - 2025

Cele strategiczne Puckiej Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025 przewidują:

1. Profesjonalne wsparcie rodzin i osób przez kompetentne służby w powiecie puckim.
2. Promocję zatrudnienia oraz aktywizację społeczną i zawodową mieszkańców powiatu.
3. Integrację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.
4. Wysoką aktywność społeczną i zawodową seniorów.

5. Problemy społeczne Gminy Kosakowo

Problemy społeczne, potrzeby i oczekiwania mieszkańców Gminy Kosakowo zostały zidentyfikowane w oparciu o badania diagnostyczne, analizę dokumentów, wywiady grupowe i indywidualne oraz badania ankietowe.

Przygotowano diagnozę stanu obecnego gminy. Uwzględnia ona analizę jej zasobów, słabych i mocnych stron, potrzeb, deficytów, unikalnych potencjałów i głównych kompetencji. Przeprowadzono analizę trendów zmian społeczno-gospodarczych z perspektywy trendów globalnych, regionalnych i lokalnych oraz wyzwań dla Gminy Kosakowo.

Opracowano dokument *Diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Kosakowo na lata 2015-2019*. Służy ona ocenie sytuacji społeczno-gospodarczej gminy. Prezentuje główne tendencje rozwojowe oraz zmiany jakie zachodzą w różnych jej sferach funkcjonalnych. Bazą do sporządzenia dokumentu jest analiza zastanych danych statystycznych oraz danych wewnętrznych Urzędu Gminy i jego jednostek organizacyjnych. Dane przeanalizowane zostały w przedziale czasowym 2015-2019 (gdzie było to możliwe, uwzględniono również rok 2020) w celu zobrazowania i zaobserwowania zmian zachodzących w poszczególnych obszarach funkcjonalnych, tj.: społeczeństwo, przestrzeń, gospodarka. Raport z diagnozy społeczno-gospodarczej jest dostępny na stronach internetowych Urzędu Gminy Kosakowo.

Przygotowano raport *Diagnoza lokalnych problemów społecznych w Gminie Kosakowo w roku 2020*. Dane przeanalizowane zostały w przedziale czasowym 2017-2019 (gdzie było to możliwe, uwzględniono również rok 2020). Raport prezentuje kluczowe zjawiska społeczne, które są przedmiotem polityki społecznej gminy. Omawia istotne problemy, które dotyczą jej mieszkańców. Wskazuje na potrzeby i oczekiwania mieszkańców i instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych w gminie. Raport z diagnozy lokalnych problemów społecznych jest dostępny na stronach internetowych Urzędu Gminy Kosakowo.

Opracowano dokument *„Raport z badania ankietowego mieszkańców Kosakowa, 2020”*. Badanie przeprowadzono w oparciu o ankietę, którą wypełniło 501 mieszkańców. Dokument jest dostępny na stronach internetowych Urzędu Gminy Kosakowo.

Przygotowano dokument *„Raport ewaluacyjny Zrównoważonej Strategii Rozwoju Gminy Kosakowo 2008-2020”*. Dokonano w nim analizy i przeglądu wewnętrznych sprawozdań okresowych

i branżowych z realizacji poszczególnych celów i kierunków działań strategii. Raport z badania ewaluacyjnego jest dostępny na stronach internetowych Urzędu Gminy Kosakowo.

Z analizy danych w powyższych dokumentach wynika, że w dużym stopniu takie obszary funkcjonowania gminy jak infrastruktura, gospodarka czy środowisko są ściśle powiązane z polityką społeczną. Równocześnie aktualne trendy w polityce społecznej wskazują na potrzebę lepszego rozpoznania potrzeb na poziomie lokalnym biorąc pod uwagę perspektywę

samych mieszkańców. Informacje pozyskane z powyższych opracowań oraz analiza zapisów zawartych w dokumentach planistycznych, pozwoliły na zidentyfikowanie mocnych i słabych stron

w obszarze społecznym w Gminie Kosakowo. Przeanalizowanie jej szans i zagrożeń, a w konsekwencji – na zidentyfikowanie obszarów priorytetowych, celów i kierunków działań polityki społecznej.

5.1. Diagnoza – kluczowe informacje

LOKALIZACJA

Gmina Kosakowo jest gminą wiejską, położoną w północnej części województwa pomorskiego, w powiecie puckim, bezpośrednio przy granicy administracyjnej Gdyni. Teren gminy znajduje się w zasięgu korytarza transportowego Trójmiasto - Słupsk - Koszalin - Szczecin z drogą krajową nr 6 i linią kolejową nr 202. Północną granicę gminy wyznaczają kanały: Łyski i Leniwy (granica

z gminą Puck), granicę wschodnią stanowi linia brzegowa Zatoki Puckiej (długość granicy morskiej 10 km), a na południu i zachodzie graniczy z miastami Gdynią i Rumią. Z Gdynią gmina powiązana jest ulicą Płk. Dąbka i Trasą Kwiatkowskiego, ulicą Czernickiego oraz ulicą Pucką.

Granica administracyjna Gminy Kosakowo i powiatu puckiego przedzielają kompleksy łąk i pól uprawnych w pobliżu rezerwatu przyrody „Beka”.

Gmina Kosakowo podzielona jest na 10 sołectw: Kosakowo, Pogórze, Dębogórze, Dębogórze Wybudowanie, Suchy Dwór, Pierwoszyno, Mosty, Mechelinki, Rewa i Kazimierz.

Gmina posiada unikalny krajobraz, nierozzerwalnie związany z Morzem Bałtyckim, duże walory przyrodnicze i krajobrazowe (blisko 50% mieszkańców w badaniu ankietowym wskazało położenie, walory naturalne jako dobrą stronę życia w Gminie Kosakowo). O atrakcyjności lokalizacji świadczy zróżnicowanie zasobów środowiska przyrodniczego, występowanie obszarów cennych przyrodniczo oraz rzadko występujących roślin i ptaków. Wschodnia część obszaru gminy wraz z częścią Morza Bałtyckiego objęta jest europejską siecią obszarów chronionych – Natura 2000.

DEMOGRAFIA

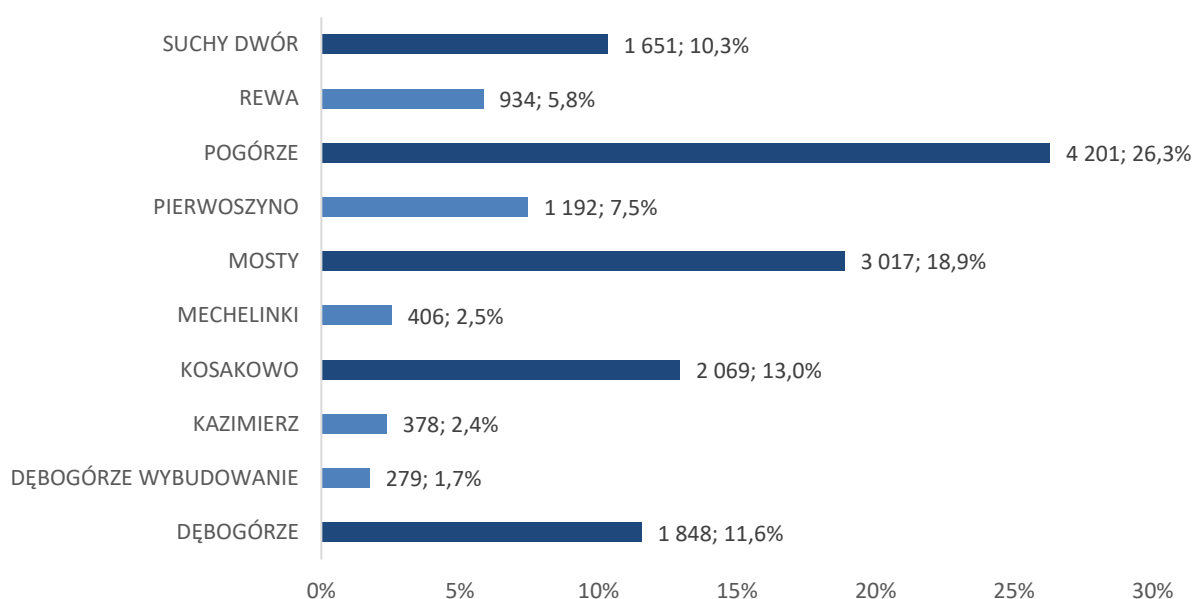
Od lat pod względem przyrostu liczby mieszkańców Gmina Kosakowo znajduje się na pierwszym miejscu wśród gmin powiatu puckiego. Lokalizacja, istniejąca i powstająca infrastruktura oraz liczne tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe stwarzają dobre warunki do osiedlania się mieszkańców i migracji. W 2005 roku liczba mieszkańców wynosiła 5627, a po 15 latach osiągnęła wielkość 16185 osób (wraz z osobami czasowo zameldowanymi). Co stanowi prawie trzykrotny wzrost (o 288%).

W Gminie Kosakowo na koniec 2019 roku zameldowanych było 15 589 osób (przewaga liczby kobiet nad mężczyznami, odpowiednio 50,5% i 49,5%). Z danych za półrocze 2020 roku wynika, że w porównaniu z 2019 rokiem liczba mieszkańców Gminy Kosakowo wzrosła o 386 osób i zamieszkuje ją 15 975 mieszkańców.

Średnia gęstość zaludnienia w gminie to 311 osób na km² (czwarta pozycja w powiecie puckim, a pierwsza wśród gmin wiejskich). Dla porównania średnia gęstość zaludnienia w województwie pomorskim to 128 os./km², a w powiecie wejherowskim to 149 os./km². Gmina Kosakowo dodatkowo na przestrzeni ostatnich pięciu lat zanotowała największą dynamikę wzrostu gęstości zaludnienia wśród wszystkich gmin powiatu puckiego.

Najwięcej mieszkańców (stałych i czasowych) mieszka w Pogórze (4 201; 26,3% - dominuje tam zabudowa wielorodzinna). W pięciu najludniejszych sołectwach (Pogórze, Mosty, Kosakowo, Dębogórze oraz Suchy Dwór) mieszka łącznie 80% całej populacji Gminy Kosakowo. Najmniej liczne jest Dębogórze Wybudowanie – mieszka tam 1,7% wszystkich mieszkańców gminy.

Wykres 1. Liczba mieszkańców (stałych i czasowych) w sołectwach Gminy Kosakowo w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 2015-2019 saldo migracji w Gminie Kosakowo wykazywało stałą, stabilną, bardzo wysoką wartość. Gmina uplasowała się na pierwszej pozycji wśród wszystkich gmin powiatu puckiego z wynikiem 43,9 (saldo migracji na 1 000 osób), druga w kolejności jest wiejska gmina Puck z saldem 7,7. Wysokie, dodatnie saldo migracji jest główną przyczyną (obok przyrostu naturalnego) zwiększającej się liczby mieszkańców gminy Kosakowo.

W latach 2015-2019 liczba mieszkańców w wieku 0-14 lat zwiększyła się o 633 osoby [przyrost 25,24%], w wieku 15-64 lat o 1 642 osób [przyrost 17,94%], a w wieku powyżej 65 lat o 501

osób [43,41%]. Przyrost procentowy jednoznacznie wskazuje, iż trend starzenia się społeczeństwa - tak jak i całą Polskę - dotyka również i gminę Kosakowo. Elementem łagodzącym ten czynnik jest fakt, że w najmłodszej grupie także zanotowano znaczący wzrost.

W gminie występuje bardzo korzystna sytuacja związana ze strukturą ludności według ekonomicznych grup wieku. Bardzo duży odsetek (23,46%) stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, a jedynie co ósma osoba (13,25%) jest w wieku poprodukcyjnym.

Współczynnik obciążenia demograficznego Gminy Kosakowo jest korzystny. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym jest większa od liczby osób w wieku nieprodukcyjnym. Oczekiwać można, że sytuacja taka będzie się utrzymywać jeszcze przez najbliższe lata (analizując zestawienie dotyczące liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym). Wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Kosakowo na tle kraju, województwa oraz powiatu przyjmują korzystniejsze wartości.

Z prognozy ludności gmin na lata 2017–2030 opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny wynika, że Gmina Kosakowo jest jedną z gmin o największym przyroście ludności w powiecie puckim (w latach 2005–2020 liczba ludności wzrosła prawie trzykrotnie). Prognozy liczby mieszkańców w roku 2030 pokazują wzrost o 157%, a w 2040 roku o 213%. Dla całego województwa pomorskiego prognozowany jest spadek liczby mieszkańców (1,3% w okresie 2013-2050).

Tabela 1. Prognoza liczby mieszkańców Gminy Kosakowo w 2030 r. i 2040 r.

Prognoza liczby mieszkańców Gminy Kosakowo w 2030 r.	
Prognozowany wzrost z uwzględnieniem wzrosty 2010-2020	24 364
Prognozowany wzrost z uwzględnieniem wzrosty 2018-2020	26 320
Prognozowany wzrost z uwzględnieniem wzrosty 2019-2020	24 585
Średnia prognozowana liczba mieszkańców w 2030 roku	25 089
Prognoza liczby mieszkańców Gminy Kosakowo w 2040 r.	
Prognozowany wzrost z uwzględnieniem wzrosty 2010-2020	32 543
Prognozowany wzrost z uwzględnieniem wzrosty 2018-2020	36 455
Prognozowany wzrost z uwzględnieniem wzrosty 2019-2020	32 985
Średnia prognozowana liczba mieszkańców w 2040 roku	33 994

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Gminy Kosakowo

Zwiększająca się liczba mieszkańców będzie miała decydujący wpływ na kwestie podejścia do rozwiązywania obecnych i przyszłych problemów społecznych w Gminie Kosakowo.

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie

pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Kosakowie obejmuje wsparciem rodziny i osoby ze szczególnymi potrzebami, m.in. rodziny w ubóstwie, rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, osoby bezrobotne, uzależnione, osoby starsze i z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie bezdomności, dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej, osoby doświadczające przemocy. Zgodnie z ustawą, GOPS udziela pomocy w formie świadczeń niepieniężnych i pieniężnych, oferuje pracę socjalną, poradnictwo specjalistyczne oraz usługi opiekuńcze.

W Gminie Kosakowo działa **Punkt Konsultacyjny – Punkt Pomocy Rodzinie** udzielający porad prawnych i psychologicznych w prowadzeniu spraw związanych z występowaniem uzależnień

i przemocy dla osób skierowanych przez Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kosakowie oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie.

W Kosakowie od 1 stycznia 2016 r. funkcjonuje także **Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej**, powołany przez Starostę Puckiego. Punkt oferuje porady osobom, które nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Najważniejszymi problemami w rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej w Gminie Kosakowo w 2019 roku było:

1. ubóstwo (97 rodzin, 128 osób w rodzinach),
2. niepełnosprawność (92 rodziny, 122 osoby w rodzinach),
3. długotrwała lub ciężka choroba (54 rodziny, 86 osób w rodzinach),
4. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem (37 rodzin, 152 osoby w rodzinach).

Porównując dane z 2019 roku do roku 2018, wzrosty nastąpiły w następujących obszarach:

1. bezdomność,
2. bezrobocie,
3. długotrwała lub ciężka choroba,
4. przemoc w rodzinie,
5. alkoholizm.

Analizując dane dotyczące świadczeń finansowych i pozafinansowych z perspektywy powodów ich przyznania w 2019 roku na pierwszych miejscach były długotrwała lub ciężka choroba

(ok. 12 tys. świadczeń), niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubóstwo (od 5 do 7 tys. świadczeń) i bezdomność (3 tys. świadczeń).

Pomoc i wsparcie w Gminie Kosakowo z pomocy społecznej w 2019 roku w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych otrzymało 427 osób.

Liczba rodzin i osób korzystających w Gminie Kosakowo ze świadczeń z tytułu ubóstwa spada. W roku 2019 było to 97 rodzin, 128 osób w rodzinach (spadek odpowiednio o 12,6% i 8,6% w stosunku do roku 2018). Najwięcej świadczeń z tytułu ubóstwa przyznano rodzinom jednoosobowym – 93.

W roku 2019 świadczenia pieniężne przyznano 155 osobom, 152 rodzinom (w porównaniu do roku 2018 spadek o 90 osób, 88 rodzin). Liczba osób i rodzin otrzymujących zasiłek stały jest od trzech lat na tym samym poziomie. Zmniejszyła się natomiast w roku 2019 liczba świadczeń i kwota tych świadczeń. 88,6% wszystkich zasiłków stałych przyznanych zostało osobom samotnie gospodarującym (70 osób). Na wypłatę zasiłków stałych wydano 396 125,00 zł.

Wskaźnik pracy socjalnej w 2019 roku kształtuje się na najwyższym poziomie od 6 lat i wynosi 4,55%. W 2019 roku w GOPS w Kosakowie zatrudnionych było 5 pracowników socjalnych. Ponieważ mieszkańców gminy jest blisko 16 tysięcy, to GOPS nie spełnia ustawowego warunku „1 pracownik socjalny na 2000 osób”. Nie spełnia także warunku „1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej”. W 2019 roku z pracy socjalnej skorzystało łącznie 61 rodzin,

w tym 51 rodzin, w których prowadzona była procedura Niebieskiej Karty. łącznie w 2019 roku z pomocy GOPS skorzystały 333 rodziny.

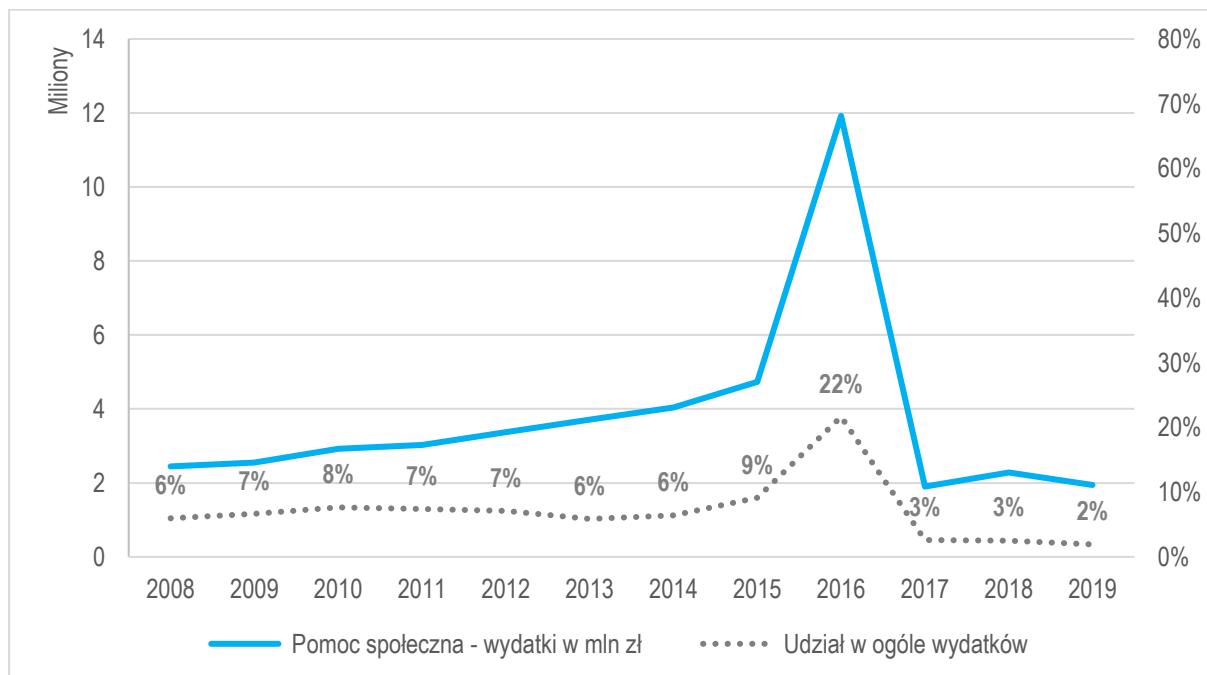
W Gminie Kosakowo brakuje wielu narzędzi pracy związanych z pomocą osobom, które jej potrzebują np. ośrodki wsparcia, placówki wsparcia dziennego, domy pomocy społecznej, pomoc dla ofiar przemocy itp.

GOPS w Kosakowie współpracuje ze Związkiem Stowarzyszeń Banku Żywności w Trójmieście w zakresie dostaw żywności oraz działań towarzyszących w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2018. Pomoc przeznaczona została dla 350 osób i rodzin najbardziej potrzebujących spełniających stosowne kryteria na podstawie skierowań wydawanych przez GOPS Kosakowo. Cała dokumentacja, odbiór, zawiadamianie osób i wydawanie żywności jest prowadzone przez pracowników socjalnych i asystentów rodzin GOPS w Kosakowie w ramach dodatkowych obowiązków służbowych.

W latach 2008-2015 udział wydatków na pomoc społeczną utrzymywał się na stałym poziomie około 6%-9% ogółu wydatków budżetowych (2,5-4,7 mln zł) Gminy Kosakowo. W roku 2016 wydatki na pomoc społeczną wyniosły niemal 12 mln zł i stanowiły ponad jedną piątą (22%) ogółu wydatków gminy. Wynikało to z wypłaty świadczeń wychowawczych (6,6 mln zł).

W kolejnym roku świadczenia te zostały przeniesione w budżecie do działu 855 Rodzina. Przeniesiono tam także koszty związane ze świadczeniami rodzinnymi i z funduszu alimentacyjnego, Kartą Dużej Rodziny, wspieraniem rodziny, rodzinami zastępczymi oraz działalnością placówek opiekuńczo-wychowawczych. W efekcie w latach 2017-2019 udział wydatków na pomoc społeczną (dział 851) stanowił 2%-3% ogółu wydatków gminy.

Wykres 2 Udział wydatków Gminy Kosakowo w obszarze pomocy społecznej (dział 852) w latach 2008-2019

Źródło: Opracowanie własne PrePost Consulting Sp. z o.o. dane ze sprawozdań finansowych wykonania budżetu gminy w latach 2008-2019

W 2019 roku budżet w zakresie pomocy społecznej został wykonany w 82% do założeń planu po zmianach tj. 1,9 mln. zł, w tym otrzymane dotacje wyniosły 615 tys. zł, co stanowiło 31,7% wydatków na pomoc społeczną. Dopłata Gminy Kosakowo w 2019 roku na rzecz pomocy społecznej wynosiła 1,3 mln. zł, co stanowi 68,3% wydatków na cele pomocy społecznej.

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH KONDYCJA RODZINY, RODZICIELSTWO ZASTĘPCZE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kosakowie realizuje zadania wskazane w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnia wsparcie polegające m.in. na analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnieniu roli i funkcji rodziny oraz rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny.

Wg danych dotyczących rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wynika, że w 2019 roku w Gminie Kosakowo wzrosła liczba osób korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (wzrost o 20% w stosunku do 2018 roku).

W 2019 roku dwóch asystentów rodziny zatrudnionych w ramach 1,75 etatu objęło opieką 26 rodzin z 57 dziećmi. Rośnie liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem rodziny, co oznacza konieczność zwiększenia zatrudnienia asystentów rodziny w GOPS Kosakowo do dwóch pełnych etatów.

Od 2013 roku w Gminie Kosakowo funkcjonuje **Zespół Asysty Rodzinnej**, w skład którego wchodzi pracownicy GOPS w Kosakowie, pedagodzy i psychologowie szkolni, przedstawiciele innych instytucji (m.in. policji, sądu, służby zdrowia, przedstawiciele oświaty). Zespół ma za zadanie koordynację działań poszczególnych instytucji na rzecz pomocy rodzinie. W 2019 r. odbyło się 16 spotkań Zespołu Asysty Rodzinnej, podczas których pracowano nad problemami dotyczącymi 12 rodzin.

Zgodnie z ustawą w celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. GOPS w Kosakowie, przy wsparciu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz szkół gminnych, analizuje potrzeby i możliwości utworzenia placówki wsparcia dziennego. Jest to miejsce, gdzie oferuje się dzieciom i młodzieży pomoc w nauce, zapewniają opiekę wychowawczą i opiekę w czasie wolnym, zajmuje się dożywianiem, współpracuje z rodzinami, rozwija talenty i zainteresowania podopiecznych. Placówka taka mogłaby wspierać rodziców poprzez punkt konsultacyjny lub grupy wsparcia rodziców.

Z uwagi na rozległy teren gminy i utrudnioną komunikację ciężko jest wyznaczyć jedno miejsce na taki ośrodek. Ponadto młodsze dzieci musiałyby mieć zapewniony transport. Dlatego dobrym pomysłem wydaje się umiejscowienie tych placówek przy szkołach, które wyrażają wolę współpracy w tym zakresie.

Działania mające na celu wspieranie rodzin i dzieci w Gminie Kosakowo realizowane były także w oparciu o *Program Wspierania Rodziny na lata 2019–2021*. Celem głównym Programu jest utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej bądź jego powrót do rodziny.

Na wniosek kierownika GOPS w 2019 roku do pieczy zastępczej trafiło 6 dzieci w wieku od 4 miesięcy do 10 lat. Jedno z dzieci wróciło do rodziny biologicznej. W 2019 roku dwukrotnie umieszczano dzieci podopiecznych w pieczy zastępczej.

W roku 2019 r. ogółem wydano 84 929,00 zł na osoby przebywające w pieczy zastępczej, w tym: 32 467,00 zł na osoby przebywające w placówkach, 52 462,00 zł na osoby umieszczone w rodzinach zastępczych.

OSOBY DOŚWIADCZAJĄCE PRZEMOCY W RODZINIE

W Gminie Kosakowo skala zjawiska przemocy w rodzinie rośnie. W roku 2019 procedurą tą objęte były 53 rodziny, co oznacza wzrost w porównaniu z rokiem 2018 (o 5 NK) i z rokiem 2017 (o 26 NK). W roku 2019 wszczęto 30 nowych NK (o 2 mniej niż w roku 2018). W porównaniu do roku 2018 mniej Niebieskich Kart zostało wszczętych przez Policję, więcej przez jednostki pomocy społecznej oraz oświatę.

Struktura przemocy w Gminie Kosakowo nie zmienia się – dominuje przemoc psychiczna/emocjonalna (53 NK), następnie: przemoc fizyczna (43 NK), ekonomiczna (7 NK) i seksualna (6 NK).

W Gminie Kosakowo realizowany jest Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Funkcjonuje zespół interdyscyplinarny (objęte pomocą zostały: 42 rodziny, 153 osoby, w tym 47 kobiet: 2 niepełnosprawne, 9 starszych; 48 mężczyzn: 2 niepełnosprawnych, 3 starszych; 58 dzieci). W roku 2019 powołano 45 grup roboczych objęte pomocą zostały: 45 rodziny, 165 osób, w tym 50 kobiet: 2 niepełnosprawne, 9 starszych); 51 mężczyzn: 2 niepełnosprawnych, 3 starszych; 64 dzieci).

Wsparcie realizowane było przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego. W 2019 roku wzrosła liczba osób, które skorzystały z poradnictwa psychologicznego i socjalnego.

OSOBY W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI

Skala bezdomności w Gminie Kosakowo nie jest duża, choć wykazuje tendencję wzrostową. W roku 2019 liczba rodzin objętych pomocą z tytułu bezdomności wzrosła o 4 (z 12 w roku 2018 do 16 w roku 2019). Nie realizowano indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności. 4 osoby w roku 2019 objęte były kontraktem socjalnym. W 2019 roku na podstawie ustawy o zamówieniach publicznych wyłonione zostały podmioty zapewniające schronienie wraz z wyżywieniem osobom bezdomnym – przebywało 10 osób (5 kobiet i 5 mężczyzn).

OSOBY UZALEŻNIONE

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane są zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii. Realizowanych jest wiele działań m.in.: prowadzenie zajęć opiekuńczych i profilaktycznych z elementami socjoterapii organizowanych w świetlicach działających na terenach szkół gminnych, prowadzenie punktu pomocy rodzinie, szkoły dla rodziców, konsultacje psychologiczne oraz porady prawne dla osób uzależnionych i współuzależnionych, rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych, publikacji o tematyce profilaktycznej, organizacja spektakli profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i rodziców, organizacja widowisk artystycznych m.in. „Archipelag Skarbów”, program

„Postaw na rodzinę”, „Dni Profilaktyki”, „Stop przemocy”, dofinansowanie wyjazdów do instytucji kulturalnych m.in. kin, muzeów dla dzieci uczęszczających na zajęcia opiekuńcze i profilaktyczne z elementami socjoterapii do świetlic działających na terenach szkół gminnych, szkolenia profilaktyczne.

Roczne wydatki na Programy Uzależnień już od kilku lat oscylują w okolicach 300 tys. zł.

OCHRONA ZDROWIA

Wydatki Gminy Kosakowo na ochronę zdrowia w latach 2008-2019 kształtowały się na poziomie od 158 tys. zł w 2008 roku (najniższy poziom) do 348 tys. w 2017 roku (najwyższy poziom). Kluczowe wydatki na ochronę zdrowia związane są z realizacją *Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kosakowo*. W 2020 roku na realizację zadań w tym programie przeznaczono łącznie 350 tys. zł.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kosakowie od lat działa w oparciu o kontrakty zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia, w ramach którego działają poradnie ogólne, dziecięce oraz gabinety stomatologiczne. Opiekę zdrowotną na poziomie specjalistycznym zapewniają szpitale w Gdyni, Pucku i Wejherowie oraz Miejskie Stacje Pogotowia Ratunkowego w Gdyni i Rumii. Na terenie gminy funkcjonują 4 apteki. W 2020 roku Gmina Kosakowo przekazała łącznie 300 tys. zł (po 100 tys. zł) dla szpitali w Pucku, w Wejherowie i w Gdyni zakupy sprzętu ochronnego i przebudowę części szpitalnej rejestracji, tak aby w sposób bezpieczny przyjmować pacjentów, w tym mieszkańców Gminy Kosakowo.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze jako zadanie GOPS są realizowane we współpracy z ośrodkiem zdrowia. Średnia liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2014-2019 kształtuje się na podobnym poziomie i wynosi 24 osoby.

Usługi opiekuńcze przysługują osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W Kosakowie liczba osób i świadczeń (godzin usług opiekuńczych) zmniejszyła się – w roku 2019 wynosiła odpowiednio 25 osób i 8 197 świadczeń. Dla porównania w roku 2018: 32 i 11 735 (spadek o 7 osób, 21,9% i 3 538 świadczeń, 30,1%). Liczba osób, usług oraz kwota wydatkowana na usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone gminie) sukcesywnie rośnie.

Średnia liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2014-2019 kształtuje się na poziomie 7 osób. Liczba osób, usług oraz kwota wydatkowana na usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone gminie) sukcesywnie rośnie.

W 2019 roku 50 mieszkańców gminy Kosakowo skorzystało z bezpłatnego badania pod kątem zmian nowotworowych szyjki macicy u kobiet oraz zmian nowotworowych prostaty u mężczyzn. Od roku 2017 Gmina Kosakowo finansuje badania USG bioderek noworodków i niemowląt zameldowanych na terenie gminy Kosakowo. Ponadto w latach 2017 – 2018 realizowany był ogólnopolski program profilaktyki cukrzycy i chorób cywilizacyjnych.

Gmina Kosakowo poprzez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, bezpłatnie świadczy usługę Telepieki dla osób wymagających takiej formy wsparcia. Usługa ta jest oferowana niezależnie od dochodów osób potrzebujących i stanowi program osłonowy.

W Gminie Kosakowo uruchomiono Elektroniczny System Medycyny Szkolnej. Przewiduje on badania ukierunkowane na profilaktykę nadwagi i otyłości oraz poprawienie stanu zdrowia dzieci. Programem objęte zostaną dzieci, które w roku szkolnym 2020/2021 uczęszczają do IV klas.

W roku 2019 Policja realizowała w szkołach programy edukacyjne i profilaktyczne: „Czyny karalne i demoralizacja” (dotyczące nowych substancji psychoaktywnych, tzw. dopalaczy, narkotyków, środków odurzających, alkoholu – uzależnień dzieci i młodzieży, żebractwa, bezdomności, patologii i subkultury) oraz „Bezpieczny w czasie wakacji” (dotyczący bezpieczeństwa nad wodą, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, bezpieczeństwa w turystyce i środkach komunikacji).

Dostęp do oferty usług zdrowotnych, w tym lekarzy specjalistów w opinii mieszkańców jest niewystarczający do potrzeb.

INTEGRACJA I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

W Gminie Kosakowo widoczny jest proces aktywizacji społecznej i obywatelskiej mieszkańców. W 2019 roku z Gminą Kosakowo współpracowało 20 organizacji pozarządowych i klubów sportowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi dotyczyła w szczególności:

- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji (w tym: działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, wspierania aktywności seniorów, upowszechniania kultury fizycznej oraz tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu);
- upowszechniania i wspierania sportu i rekreacji, w szczególności wśród dzieci i młodzieży gminnej, w tym propagowanie zdrowego stylu życia;
- działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym dostępu do terapii i zajęć warsztatowych;
- oświaty, edukacji i wychowania, w tym organizowania czasu wolnego i wypoczynku dzieci i młodzieży (m.in. Rejs socjoterapeutyczny dla wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego „Dom dla Dzieci w Pogórze” oraz „Dom dla Dzieci w Suchym Dworze” – lato 2019).

Łączna kwota przeznaczonych dotacji w ramach konkursu grantowego w roku 2019 wyniosła 385 000 zł, z czego 97 000 zł przeznaczono na kulturę, 242 000 zł na sport, a na ochronę

i promocję zdrowia 11 000 zł. Warto zauważyć, że w otwartym konkursie ofert w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku 2019 założono wykonanie zadań dot. wsparcia przedsięwzięć i zadań, których celem jest aktywizacja starszych mieszkańców Gminy Kosakowo w wieku 60+. Finansowano ich udział w zajęciach edukacyjnych, artystycznych, rozwijających pasje i zainteresowania oraz w zajęciach ruchowych, w tym także integrację środowiska seniorów.

Widoczne jest małe zaangażowanie lokalnych organizacji w działania charytatywne, wolontariatu i pomocy społecznej. Brakuje organizacji, które mogłyby zacieśnić współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi instytucjami pomocowymi w gminie.

BEZROBOCIE

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Pucku i Urzędu Statystycznego w Gdańsku na terenie Gminy Kosakowo w okresie 2015–2019 zaobserwowano spadek bezrobocia. W gminie na koniec 2019 r. bez pracy pozostawało 221 osób, w tym 159 kobiet (stopień feminizacji bezrobocia jest znaczący).

Programy aktywnej integracji podejmowane w Gminie Kosakowo są kierowane do różnych kategorii odbiorców. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej mają na celu pobudzić osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo do wejścia lub do powrotu na rynek pracy. W obszarze aktywizacji zawodowej GOPS w Kosakowie realizuje do połowy 2021 roku projekt współfinansowany z funduszy Unii Europejskiej: „Aktywny Powiat Pucki – Edycja II” (w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Działania 6.1 Aktywna Integracja Poddziałanie 6.1.2 Aktywizacja Społeczno-Zawodowa). Projekt jest realizowany w partnerstwie z Powiatem Puckim/Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Lokalną Grupą Działania Małe Morze-Centrum Integracji Społecznej w Pucku oraz ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu puckiego (GOPS w Pucku, OPS we Władysławowie, MOPS w Helu, GOPS w Krokowej, GOPS w Kosakowie).

Projekt jest skierowany do 120 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu powiatu puckiego (w tym 18 osób z niepełnosprawnościami). Głównym celem projektu jest kompleksowe wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (również niepełnosprawnych) zmierzające do zwiększenia ich zatrudnienia.

Wsparcie merytoryczne dla uczestnika/uczestniczki Projektu obejmuje:

- opracowanie ścieżki reintegracji (m.in. konsultacje z psychologiem, warsztaty psychologiczno-społeczne);
- udział w Programie Aktywizacja i Integracja (m.in. prace społecznie użyteczne, szkolenia z obsługi komputera);
- opracowanie Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego;

- uczestnictwo w zajęciach realizowanych przez CIS (aktywizację zawodową, w tym: udział w doradztwie zawodowym, w szkoleniach, w kursie zawodowym oraz stażu u pracodawcy przez okres 3 miesięcy oraz pośrednictwo pracy);
- działania integracyjno-edukacyjne dla uczestników i ich otoczenia; uzupełnienie wykształcenia – edukacja dla dorosłych (możliwość sfinansowania edukacji formalnej);
- pracę socjalną; wsparcie towarzyszące dla dzieci i młodzieży oraz osób z niepełnosprawnościami (zapewnienie opieki osobom zależnym, w tym opieki w przedszkolach i żłobkach, zorganizowanie zajęć dodatkowych, zajęcia usprawniająco-rehabilitacyjne).

MIESZKALNICTWO

W latach 2015 – 2019 w Gminie Kosakowo zarejestrowano wzrost liczby mieszkań. Przeciętny metraż przypadający na osobę zwiększa się (wynosił na koniec 2018 roku 41,2 m²/osobę, podczas gdy przeciętna powierzchnia mieszkaniowa w powiecie puckim to 36,0 m²/osobę). Zwiększa się także liczba mieszkań na 1000 mieszkańców z 332 w 2015 roku do 361 w 2018 roku.

Zasób mieszkaniowy Gminy Kosakowo tworzą 33 lokale stanowiące własność gminy, gdzie 31 to lokale socjalne (30 zamieszkałych, 1 przeznaczony do rozbiórki) i 2 lokale mieszkalne.

W 2019 r. dodatki mieszkaniowe w Gminie Kosakowo otrzymały 62 rodziny, wypłacono 492 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 117 760,36 zł.

W 2019 r. dodatki energetyczne otrzymały 4 rodziny, wypłacono 34 dodatki na łączną kwotę 515,33 zł.

OŚWIATA

Gmina Kosakowo ma dobrze rozwiniętą infrastrukturę oświatową. W 2020 roku na terenie Gminy funkcjonują cztery placówki oświatowe, do których uczęszcza ok. 1 600 uczniów. Opieką przedszkolną (cztery punkty publiczne) objętych jest blisko 400 maluchów (wszystkie dzieci w wieku 3-5 lat objęte rekrutacją). Porównując rok szkolny 2018/2019 z rokiem szkolnym 2020/2021, w Gminie Kosakowo odnotowano znaczny wzrost liczby uczniów. W porównaniu do roku szkolnego 2018/2019 liczba uczniów w szkołach publicznych wzrosła o 303 (prawie 20%).

Wzrost liczby uczniów przyczynił się bezpośrednio do wzrostu liczby zatrudnianych nauczycieli w szkołach w gminie, a także rosnących wydatków przeznaczonych na oświatę. Kwotowo wydatki w ostatnich 12 latach mają tendencję wzrostową. W 2008 roku wydatkowano na cele oświatowe kwotę 7,8 mln zł, a w 2019 roku – 35,6 mln zł. Kumulację wydatków w tym obszarze

obserwujemy w latach 2013-2015, co wiązało się z budową gimnazjum w Kosakowie (ok. 31 mln zł) oraz w roku 2019, gdy poniesiono większość kosztów związanych z rozbudową szkoły podstawowej w Pogórze (ok. 9 mln zł). Udział wydatków bieżących na oświatę i wychowanie w latach 2008-2019 mieścił się w przedziale od 51% w 2014 roku do 99,2% w 2016 roku.

Wysoki poziom nauczania w gminie potwierdzają wyniki uczniów. Wyniki egzaminu ósmoklasisty osiągnięte w 2020 roku przez uczniów Gminy Kosakowo były wyższe na tle województwa pomorskiego i kraju z matematyki o 5%, z języka polskiego o 10%, a z języka angielskiego aż o 18%.

W badaniu ankietowym mieszkańcy podkreślali brak publicznych przedszkoli w Mostach, Pogórze, Suchym Dworze oraz brak żłobków publicznych, niezadowolający transport uczniów do szkół, niewystarczającą liczbę zajęć pozalekcyjnych w gminie dla dzieci.

KULTURA

Gmina Kosakowo jest miejscem o bogatej kulturze i tradycjach kaszubskich. Rdzenna część mieszkańców gminy wychowała się i pielęgnuje tradycję kaszubską. Przejawia się to w posługiwaniu się językiem kaszubskim, tradycjach i obrzędach panujących w tym regionie, jak np. obrzędy zw. z małżeństwem tzw. bicie szkła, pochówkiem tzw. puste noce. Stąd potrzeba kultywowania tradycji w formie zinstytucjonalizowanej jak dom kultury czy nauka kaszubskiego w szkole.

Gmina prowadzi zróżnicowane działania na rzecz aktywności kulturalnej mieszkańców. Oferta cyklicznych i jednorazowych imprez i zajęć jest bardzo bogata – zarówno ta skierowana do mieszkańców (zajęcia kulturalne, animacyjne i rozwojowe dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów), jak i turystów.

Działą Kosakowskie Centrum Kultury z siedzibą w Pierwoszynie, które realizuje zadania w dziedzinie tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury oraz edukacji, i promocji gminy. Jest organizatorem imprez kulturalnych, rozrywkowych i edukacyjnych (m.in. język angielski dla dzieci i dorosłych, zajęcia kulturoznawcze z językiem chińskim, szachy, legorobotyka).

Aktywną placówką kultury jest również Dom Kaszubski w Dębogórze (siedziba Stowarzyszenia Kaszubskiego Regionalnego Chóru Morzanie oraz Orkiestry Dętej Gminy Kosakowo) oraz Checz Kaszubska (siedziba Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego oddział Dębogórze-Kosakowo).

W Gminie Kosakowo wspierana jest działalność zespołów folklorystycznych, muzycznych, tanecznych i teatralnych. Organizowane są próby chóru, zajęcia kółka gitarowego, koncerty, wieczory poetyckie, bale karnawałowe, spotkania autorskie, warsztaty twórców ludowych.

Biblioteka Publiczna Gminy Kosakowo wpisuje się w nurt przemian instytucjonalnych, przyjmując na siebie coraz większą odpowiedzialność za aktywizację już nie tylko czytelnicy,

ale i społeczno-kulturalną, artystyczną, edukacyjną. Podejmuje działania służące wspieraniu rozwoju osobowego, uświadamianiu historycznemu i regionalnemu, przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Biblioteka pełni funkcję jednego z ważniejszych centrów życia kulturalno-społecznego lokalnej społeczności, organizującego lub współorganizującego imprezy, wydarzenia, spotkania o charakterze kulturalnym, kulturalno-rozrywkowym, popularno-naukowym, edukacyjnym, hobbistycznym, integracyjnym.

W 2020 roku powołano w gminie stanowisko pełnomocnika ds. seniorów. Otwarto siedzibę dla seniorów w Rewie w dwukondygnacyjnym budynku, który stał się centrum informacyjnym oraz integracyjnym dla osób starszych. Głównym założeniem działań pełnomocnika ds. seniorów jest kompleksowa integracja i aktywizacja środowiska senioralnego Gminy Kosakowo. Realizuje się to poprzez zapewnienie bogatej oferty zajęć – m.in. ruchowych, kreatywnych, językowych oraz hobbistycznych, kameralnych imprez o charakterze kulturalnym, rozrywkowym i rekreacyjnym, jak również zapewnienie seniorom aktywnych i atrakcyjnych sposobów spędzania wolnego czasu (wieczorki karaoke, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi itp.).

Wydatki bieżące na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w latach 2008-2019 kształtowały się następująco: najniższe odnotowano w 2015 roku (724 tys. zł), najwyższe – w 2019 roku (1,9 mln zł). Skala wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego wynosi od 1% do 3% udziału w ogóle wydatków Gminy Kosakowo. Blisko 100% wydatków z tego działu to wydatki bieżące.

INFRASTRUKTURA SPORTOWA, AKTYWNOŚĆ I REKREACJA

Władze gminne szczególny nacisk kładą na rozwój sprawności i umiejętności sportowych. Dobrze rozwinięta jest infrastruktura sportowa (boiska, hale sportowe, basen, przystań żeglarska, siłownie plenerowe i inne). W ramach aktywizacji sportowej mieszkańców Gminy Kosakowo organizowane są liczne imprezy i wydarzenia sportowe. W szkołach promuje się aktywną postawę oraz rozwój kultury fizycznej. Organizowane są międzyszkolne zawody i olimpiady, w czasie których młodzi ludzie doskonalą swoje umiejętności sportowe. W Gminie Kosakowo szeroko rozwinięta jest oferta skierowana do osób aktywnych fizycznie. Młodzi mieszkańcy mają możliwość doskonalić swoje umiejętności piłkarskie w klubach takich jak: GKS Sztorm Kosakowo, UKS Lider Dębogórze, a lekkoatletyczne predyspozycje rozwinąć mogą w Uczniowskim Ludowym Klubie Sportowym Skoczek. Ponadto w gminie funkcjonują różnego rodzaju kluby zajmujące się żeglarstwem, surfingiem, pływaniem, judo czy karate.

Uczniowie starszych klas wszystkich gminnych szkół mają zapewnione nieodpłatne zajęcia na basenie (1 godzina tygodniowo) w Kosakowskim Centrum Sportowym. Kosakowska młodzież zdobywa też bezpłatne patenty żeglarskie i motorowodne oraz nieodpłatnie korzysta z żeglarskiej oferty Yacht Clubu Rewa. W 2019 roku z tej oferty skorzystało ponad 300 dzieci. Uprawnienia żeglarzy jachtowych zdobyło 110 osób, w tym 52 poniżej 18. roku życia. Patenty

sterników motorowodnych uzyskało 80 dzieci. Dodatkowo instruktorzy Stowarzyszenia Port Mechelinki prowadzą zajęcia w trzech klasach żeglarskich w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Mostach. Pokłosem tych działań są cyklicznie organizowane Regaty Dzieci Szkół Gminy Kosakowo, którym patronuje Wójt Gminy Kosakowo.

W latach 2008-2019 wysokość wydatków na kulturę fizyczną i sport kształtowała się na poziomie 1% udziału w ogóle wydatków Gminy Kosakowo. Tylko w 2008 roku wydatki te stanowiły 4%, co spowodowane było wydatkami związanymi z budową boiska Orlik w Mostach. W 2019 roku wydatkowano na kulturę fizyczną i sport ponad 660 tys. zł.

BEZPIECZEŃSTWO

W Gminie Kosakowo utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców zapewnia Policja, Ochotnicza Straż Pożarna oraz Straż Gminna. Przy Ochotniczej Straży Pożarnej działa Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza. Dzięki najwyższej frekwencji w województwie pomorskim podczas drugiej tury wyborów prezydenckich w 2019 roku (78,12%) Gmina Kosakowo otrzymała promesę na zakup wozu strażackiego. Zakup nowego pojazdu pożarniczego został sfinansowany przez Gminę Kosakowo, OSP, KSRG i WFOŚiGW. Gmina Kosakowo rozpoczęła także budowę Strażnicy Pożarowej dla OSP Kosakowo.

Liczba wszczętych postępowań ogółem przez Policję w Gminie Kosakowo w 2019 roku wynosiła łącznie 328. Największym problemem w gminie są czyny zabronione dotyczące naruszenia dóbr majątkowych, czyli kradzieże i przywłaszczenia mienia, w tym kradzieże z włamaniem. Mieszkańcy dostrzegają natomiast: dziki, brak skutecznych kontroli prędkości na drogach, brak nadzoru policji i straży gminnej w okresach wakacyjnych w newralgicznych miejscach po 16.00.

Gmina Kosakowo podejmowała szereg inicjatyw w zakresie bezpieczeństwa: wymiana oświetlenia tradycyjnego na energooszczędne LED, nowe oświetlenie osiedli, ulic, oznakowania ciągów komunikacyjnych, nowa sygnalizacja świetlna w miejscach o dużym natężeniu ruchu, budowa nowych przejść dla pieszych, rozszerzenie monitoringu gminy, inwestycje w sygnalizację świetlną, uruchomienie systemu powiadamiania i ostrzegania mieszkańców SISMS (bezpłatny dostęp do informacji o zagrożeniach występujących na terenie gminy, o imprezach sportowych, kulturalnych i najważniejszych sprawach dotyczących mieszkańców), wyposażenie szkół w automatyczne defibrylatory, dbanie o infrastrukturę techniczną związaną z bezpieczeństwem wodnym.

5.2. Diagnoza – silne i słabe strony

W obszarze społecznym przeanalizowane zostały uwarunkowania wewnętrzne rozwoju Gminy Kosakowo w kategoriach silnych i słabych stron.

Słabe strony to trudności, wynikające z lokalnych, wewnętrznych uwarunkowań istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Kosakowo.

Mocne strony to atuty, zasoby, potencjał, talenty istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Kosakowo.

Obszar SPOŁECZNOŚĆ dotyczył problematyki: demografia, zdrowie, edukacja, infrastruktura społeczna, organizacje pozarządowe, ekonomia społeczna, dziedzictwo kulturowe, kapitał społeczny, dobre rządzenie.

POTENCJAŁ GMINY KOSAKOWO W OBSZARZE SPOŁECZNOŚĆ	
demografia, zdrowie, edukacja, rynek pracy, infrastruktura społeczna, organizacje pozarządowe, ekonomia społeczna, dziedzictwo kulturowe, kapitał społeczny, dobre rządzenie.	
SŁABE STRONY	MOCNE STRONY
<i>Trudności wynikające z lokalnych, wewnętrznych uwarunkowań, istotne z punktu widzenia rozwoju społecznego Gminy Kosakowo.</i>	<i>Atuty, zasoby, potencjał, talenty istotne z punktu widzenia rozwoju społecznego Gminy Kosakowo.</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gwałtowny napływ nowych mieszkańców generujący liczne wyzwania dla władz gminnych oraz mieszkańców Gminy. 2. Nierównomierny rozwój demograficzny w sołectwach (Pogórze – młodzi osiedleńcy vs. Kazimierz – autochtoni, rolnicy). 3. Narastające zjawisko „miastowienia” – gmina ztraca swój wiejski (w znaczeniu: sielski, kameralny) charakter. 4. Słabe poczucie wspólnotowości i tożsamości lokalnej – nieutożsamianie się nowych mieszkańców z wiejską Gminą Kosakowo. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom atrakcyjności osiedleńczej – stały wzrost zainteresowania ludności zamieszkaniem na terenie gminy (w latach 2007-2020 liczba ludności gminy wzrosła z 8,7 tys. do blisko 16 tyś. Gmina ma dodatnie saldo migracji). 2. Korzystna struktura wieku mieszkańców – ludność gminy jest relatywnie młoda. Bardzo duży odsetek (23,46%) stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, a jedynie 13,25% osoby w wieku poprodukcyjnym. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym jest większa

<ol style="list-style-type: none"> 5. Małe zainteresowanie mieszkańców tradycją kaszubską tego obszaru (nowi, młodzi nie kultywują kaszubskości). 6. Ekspansja mieszkalnictwa szczególnie widoczna na terenie Pogórza (bezpośrednio przy granicy administracyjnej Gdyni). 7. Napływ bardzo dużej liczby turystów w sezonie stwarza różne uciążliwości życia dla mieszkańców. 8. Niedopasowana do dużej liczby mieszkańców infrastruktura drogowa i komunikacyjna. 9. Trudności z dojazdami/zbyt dużo czasu poświęcanego na dojazdy/dotarcie do miejsc docelowych (praca, szkoła, zakupy, rozrywka). 10. Niewystarczająca oferta usług skierowana wyłącznie do mieszkańców gminy. 11. Niewystarczająca oferta usług zdrowotnych i dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej. 12. Utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów oferujących usługi w gminie. 13. Niewystarczająca oferta usług stomatologicznych. 14. Systematyczny wzrost liczby wypłat świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków pielęgnacyjnych. 15. Systematyczny wzrost liczby osób, usług oraz kwot wydatkowanych na usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone gminie). 16. Brak opieki wytchnieniowej. 17. Zwiększające się zjawisko niewydolności wychowawczej rodzin. Niezadowolająca	<ol style="list-style-type: none"> od liczby osób w wieku nieprodukcyjnym. 3. Ostoja kaszubskiej kultury ludowej, budowa tożsamości w oparciu o nią, działalność stowarzyszeń, których aktywność koncentruje się na lokalnych tradycjach i obyczajach. 4. Zwiększająca się liczba miejsc pracy dzięki stale zwiększającej się liczbie przedsiębiorstw lokujących swoją działalność w gminie - 164 podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców. 5. Niski poziom bezrobocia, spadek bezrobocia na koniec 2019 roku. 6. Brak miejscowości wykluczonych komunikacyjnie. 7. Bezpłatna komunikacja na terenie gminy dla dzieci i młodzieży. 8. Dość duże poczucie bezpieczeństwa wynikające z działalności Policji, Straży Gminnej oraz Ochotniczej Straży Pożarnej i Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej. 9. Znaczne inwestycje w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców: oświetlenie LED, wał przeciwsztermowy, oznakowanie ciągów komunikacyjnych, dbałość o place zabaw, modernizacja i wymiana urządzeń służących rekreacji i zabawy, system powiadamiania i ostrzegania mieszkańców SISMS, wyposażenie szkół w automatyczne defibrylatory, dbanie o infrastrukturę techniczną związaną z bezpieczeństwem wodnym. 10. Wyniki egzaminu ósmoklasisty osiągnięte w 2020 roku przez uczniów Gminy Kosakowo były wyższe na tle województwa pomorskiego i kraju z
--	--

<p>współpraca wychowawcza między pedagogami szkolnymi a rodzicami.</p> <p>18. Brak rodzin wspierających, będących elementem rozbudowanego systemu profilaktyki oraz intensyfikacji działań na rzecz rodziny wychowującej małe dzieci, przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.</p> <p>19. Niewystarczająca oferta wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, zwłaszcza dla rodzin z dziećmi w wieku szkolnym.</p> <p>20. Niewystarczające zasoby infrastrukturalne i kadrowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w odniesieniu do wzrastającej liczby mieszkańców i zadań GOPS.</p> <p>21. Niewystarczające wsparcie rodzin w środowisku. Brak w sołectwach placówek wsparcia dziennego, klubów młodzieżowych, świetlic o charakterze pracy podwórkowej.</p> <p>22. Brak na terenie gminy placówek typu: Dom Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy.</p> <p>23. Narastający problem przemocy w rodzinie, w tym wśród rodzin nie objętych pomocą GOPS.</p> <p>24. Wzrost liczby osób korzystających z poradnictwa psychologicznego i socjalnego (pomoc i wsparcie osób dotkniętych przemocą w rodzinie).</p> <p>25. Brak świetlic socjoterapeutycznych na terenie gminy.</p> <p>26. Niewystarczająca oferta asystentury rodzinnej.</p> <p>27. Brak organizacji pozarządowych, które wspierają osoby uzależnione.</p> <p>28. Niewielka liczba organizacji pozarządowych działających w gminie,</p>	<p>matematyki o 5%, z języka polskiego o 10%, a z języka angielskiego aż o 18%.</p> <p>11. Wystarczająca do obecnych potrzeb liczba szkół podstawowych (4 SP, w tym nowa SP w Pogórze).</p> <p>12. Nieodpłatne zajęcia na basenie dla uczniów starszych klas wszystkich gminnych szkół (1 godzina tygodniowo) w Kosakowskim Centrum Sportowym, bezpłatne zdobywanie patentów żeglarskich i motorowodnych, nieodpłatne korzystanie z żeglarskiej oferty.</p> <p>13. Stypendia Wójta Gminy Kosakowo za osiągnięcia sportowe oraz wyniki w nauce dla uzdolnionych uczniów i studentów w ramach Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Uczniów i Studentów w Gminie Kosakowo.</p> <p>14. Systemowe włączanie się Policji, Straży Gminnej i Ochotniczej Straży Pożarnej w prowadzenie działań prewencyjnych i profilaktycznych z uczniami klas 4-6 SP.</p> <p>15. Unikatowe tereny o wartościach przyrodniczych – możliwość spędzania czasu przez mieszkańców w pięknym otoczeniu natury, sprzyjająca uprawianiu sportów i rekreacji.</p> <p>16. Skuteczne działania władz Gminy Kosakowo zabezpieczające obszary cenne przyrodniczo przed skutkami eksploatacji terenu w sezonie letnim.</p> <p>17. Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa (boiska, hale sportowe, baseny, przystanie jachtowe i inne).</p> <p>18. Wybudowano nowy kompleks edukacyjno-sportowy, w skład</p>
---	--

<p>zwłaszcza o charakterze pomocowym. Tylko 4 organizacje ze statutem pożytku publicznego.</p> <p>29. Niewystarczająca liczba instytucji/ organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocowym i współpracujących z GOPS.</p> <p>30. Nie rozwija się sektor ekonomii społecznej.</p> <p>31. Brak programów rozwijających wolontariat.</p> <p>32. Niedostateczny dostęp do publicznych żłobków i przedszkoli – za mało placówek w stosunku do dużych zmian demograficznych.</p> <p>33. Niesatysfakcjonujące rozmieszczenie w gminie żłobków i przedszkoli (brakuje placówek przy dużych osiedlach, konieczność dowożenia dzieci do placówek).</p> <p>34. Słabe pozyskiwanie przez szkoły zewnętrznych funduszy, np. z dotacji unijnych.</p> <p>35. Niewystarczające zasoby infrastrukturalne biblioteki gminnej, niewykorzystany potencjał instytucji promującej – poza czytelnictwem – działania kulturotwórcze lokalnych środowisk artystycznych, edukację, malarstwo i rękodzieło oraz prowadzącej zajęcia dla szkół oraz zajęcia dodatkowe.</p> <p>36. Wzrastający poziom feminizacji bezrobocia – 71,95% (najwyższy wśród wszystkich gmin powiatu puckiego).</p> <p>37. Niewystarczająca liczba policjantów.</p>	<p>którego wchodzi budynek dydaktyczny (szkoła podstawowa), nowoczesna hala sportowa, basen, boisko wielofunkcyjne, boisko piłkarskie oraz obiekty lekkoatletyczne. Obiekt przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>19. Gmina Kosakowo jest ośrodkiem sportów wodnych, dobra aktywność klubów żeglarskich.</p> <p>20. Dobra infrastruktura rowerowa: budowa Szlaku Rowerowego R10 o znaczeniu międzynarodowym prowadzący wzdłuż wybrzeża Bałtyk oraz sieć międzygminnych ścieżek rowerowych.</p> <p>21. Bogaty kalendarz imprez kulturalno-rozrywkowych oraz sportowych.</p> <p>22. Od 2006 roku na terenie lotniska Gdynia-Kosakowo odbywa się Open'er Festival, który jest atrakcją kulturalną o międzynarodowej skali, przyciąga turystów i promuje gminę.</p> <p>23. Finansowanie programu z zakresu dożywiania, dzięki któremu w 2019 roku wyłącznie z zadań własnych opłacono ponad 2298 posiłków. W ramach współpracy z Bankiem Żywności w Trójmieście pomocą żywnościową objęto 350 osób, którym w 2019 roku wydano 9 555 kg żywności.</p> <p>24. Dywersyfikacja jednostek organizacyjnych (Policja, oświata, pomoc społeczna, ochrona zdrowia), których przedstawiciele wszczynali procedurę Niebieskich Kart.</p> <p>25. Aktywne wykorzystywanie mediów społecznościowych np. Facebooka i</p>
---	--

	<p>strony www. do kontaktów z mieszkańcami.</p> <p>26. Podejmowanie działań partycypacyjnych - włączających mieszkańców w proces decyzyjny poprzez prowadzenie badań mieszkańców i konsultacji społecznych.</p> <p>27. Wydawany jest comiesięczny Biuletyn w wersji papierowej dostarczany do wszystkich mieszkańców Gminy.</p>
--	---

6. Wyzwania polityki społecznej Gminy Kosakowo

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Stwarzanie warunków do podnoszenia jakości życia społeczności lokalnych i regionalnych jest ustawowym obowiązkiem władz samorządowych. Jest to nadrzędny cel koncepcji rozwoju w ujęciu krajowym, regionalnym i lokalnym. Odnoszą się do niego główne krajowe dokumenty programowe (jakość życia stanowi nadrzędny cel *Długookresowej strategii rozwoju kraju. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności i Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020*).

W *Strategii Rozwoju Gminy Kosakowo do roku 2030, z perspektywą do roku 2040 (Strategia Rozwoju)* określono ogólną misję rozwoju, która brzmi: „*Gmina Kosakowo - harmonijny rozwój społeczny, ekonomiczny i środowiskowy. Piękne miejsce do życia i pracy*”.

Cel strategiczny w *Strategii Rozwoju* w obszarze SPOŁECZNOŚĆ określono w następujący sposób: „*Podniesienie standardów jakości życia mieszkańców Gminy Kosakowo*”. Zdefiniowano także cztery cele szczegółowe:

- Poprawa dostępności i jakości usług społecznych i zdrowotnych dla mieszkańców Gminy Kosakowo.
- Rozszerzanie i uatrakcyjnianie oferty edukacyjnej, kulturalnej, czasu wolnego i sportowej odpowiadającej potrzebom i aspiracjom mieszkańców Gminy Kosakowo i przyjezdnych.
- Wzmocnienie aktywności społecznej i obywatelskiej oraz integracji mieszkańców Gminy Kosakowo.
- Wzmocnienie zasobów i potencjału administracji samorządowej i usprawnienie działań do potrzeb mieszkańców Gminy Kosakowo.

Tworząc założenia planistyczne do celów i kierunków działań w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kosakowo na lata 2021-2027* uwzględniano powyższe założenia przyjęte w *Strategii Rozwoju*, tak, aby dokumenty te były skorelowane ze sobą i spójne w wyznaczaniu wyzwań i kierunków zmian w polityce społecznej. Dlatego też kwestia wyzwań związanych z poprawą jakości życia mieszkańców Gminy Kosakowo jest priorytetowym wyzwaniem *Strategii Społecznej*.

Najczęściej jakość życia opisuje się według kilku grup czynników: warunków bytowych i materialnych, aktywności ekonomicznej, kulturalnej i sportowej ludności, stanu środowiska, edukacji i zdrowia, rozwoju społecznego, bezpieczeństwa. Subiektywne i obiektywne ujęcie jakości życia pozwala na uchwycenie jej istoty, na co zwraca uwagę Eurostat, przyjmując, że wielowymiarową kategorię, jaką jest jakość życia, należy badać holistycznie.

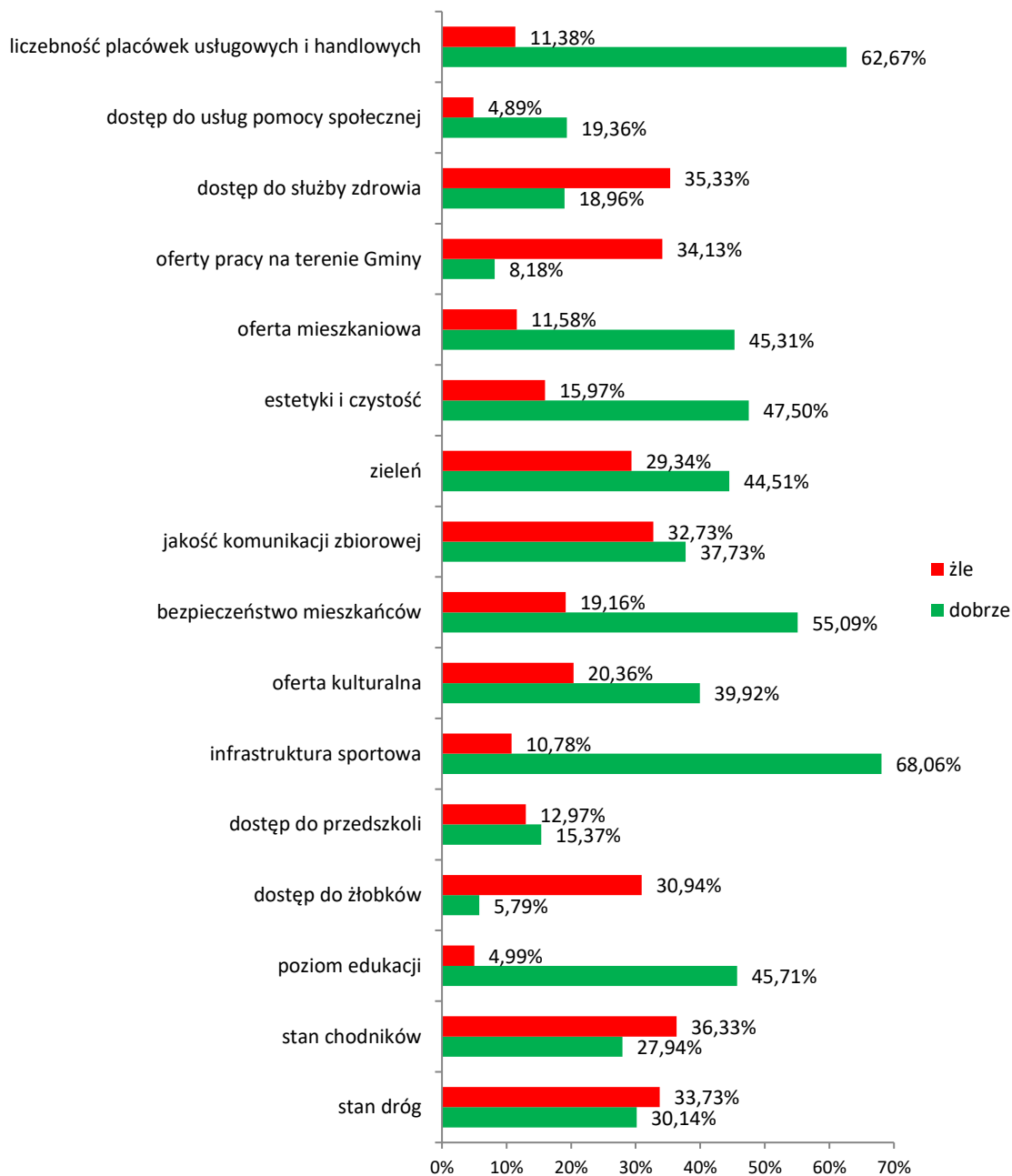
W elektronicznym badaniu ankietowym z udziałem 501 mieszkańców Gminy Kosakowo, które przeprowadzono w czerwcu 2020 roku ocena poszczególnych aspektów jakości życia jest zróżnicowana. Ponad połowa badanych pozytywnie oceniła kwestię infrastruktury sportowej, liczebność placówek usługowych i handlowych oraz poczucie bezpieczeństwa w Gminie Kosakowo. W pięciu przypadkach mamy do czynienia z sytuacją, gdy ocena poszczególnych aspektów jest postrzegana zdecydowanie bardziej negatywnie niż pozytywnie (wartość zagregowanych odpowiedzi „bardzo źle” i „źle” jest wyższa niż wartość zagregowanych odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze”). Dotyczy to następujących obszarów (wskazania wg istotności):

- oferty pracy na terenie gminy (różnica: 25,95%),
  - dostęp do żłobków (różnica: 25,15%),
  - dostęp do służby zdrowia (różnica: 16,37%),
  - stan chodników (różnica: 8,39%),
  - stan dróg (różnica: 3,59%).
- Infrastruktura sportowa była najlepiej ocenionym obszarem Gminy Kosakowo. 39,92% respondentów dobrze oceniło ten element (zagregowane odpowiedzi: bardzo dobrze – 15,97% oraz dobrze – 23,95%). Dwie piąte badanych (20,36%; zagregowane odpowiedzi: bardzo źle – 5,39% oraz źle – 14,97%) negatywnie oceniło ten aspekt. Odpowiedź ani dobrze, ani źle zaznaczyło 28,93% uczestników badania. Co ciekawe, na ten temat wypowiedzieli się wszyscy respondenci biorący udział w badaniu.
- Liczebność placówek handlowych i usługowych jest drugim co do oceny najwyżej ocenionym obszarem funkcjonowania w Gminie Kosakowo. 62,67% badanych oceniło ten element dobrze (35,52%) lub bardzo dobrze (27,15%). 11,38% uznało, że powinna to być ocena negatywna: bardzo zła – 2,59% lub zła – 8,78%. Prawie jedna czwarta badanych (24,35%) uznała, że jest to ocena ani dobra, ani zła. 1,60% badanych nie miało zdania na ten temat.
- Poziom edukacji dobrze oceniło 45,71% badanych (odpowiednio: 28,74% dobrze i 16,97% bardzo dobrze). Niecałe 5% (4,99%) uznało, że jest on zły. Ani dobrze, ani źle obszar ten oceniło 14,57%. Ponad jedna trzecia badanych (35%) nie miała zdania na ten temat.
- Prawie dwie piąte badanych (39,92%) dobrze (23,95%) lub bardzo dobrze (15,97%) oceniło ofertę kulturalną Gminy Kosakowo. Nieco ponad jedna piąta badanych (20,36%) miała zdanie odmienne (14,97% ofertę oceniło jako złą, a 5,39% jako bardzo złą). 28,93% respondentów uznało, że ofertę kulturalną najlepiej wyraża ocena środkowa: ani dobra, ani zła. Podobnie jak w powyższym przypadku, tu również wypowiedzieli się wszyscy uczestnicy.

- Ponad połowa badanych (55,09%) dobrze oceniła bezpieczeństwo w Gminie Kosakowo (zagregowane odpowiedzi: dobrze – 39,32% i bardzo dobrze – 15,77%). 19,16% (zagregowane odpowiedzi: źle – 15,57% i bardzo źle – 3,59%) źle oceniło ten obszar. Ponad jedna piąta badanych (22,55%) uznała, że bezpieczeństwo mieszkańców zasługuje na ocenę środkową, tj. ani dobre, ani złe. 3,19% nie miało zdania na ten temat.
- 44,51% badanych dobrze oceniło parki, zieleńce, tereny rekreacyjne na terenie Gminy Kosakowo (zagregowane odpowiedzi – bardzo dobrze: 17,17% i dobrze: 27,35%). 29,34% respondentów ten sam obszar oceniło źle (zagregowane odpowiedzi – bardzo źle: 9,18% i źle: 20,16%).
- Prawie połowa badanych dobrze oceniła estetykę i czystość Gminy Kosakowo (47,50%). Bardzo dobrze oceniło ten aspekt 11,38%, zaś dobrze – 36,13%. Trzy razy mniej respondentów (15,97%) wskazało na ocenę złą (zagregowane odpowiedzi: bardzo źle – 5,79% oraz źle – 10,18%). Ponad jedna trzecia badanych oceniła ten aspekt na „3”, tj. ani dobrze, ani źle. 0,80% badanych nie miało zdania na ten temat.
- Oferta mieszkaniowa oceniona została dobrze. Wskazało tak 45,31% badanych, w tym 19,56% uznało, że oferta jest bardzo dobra, a 25,75% - że jest dobra. 11,58% badanych zadeklarowało ocenę negatywną (w tym, 5,19% uznało, że jest bardzo źle, a 6,39% - że jest źle). 15,77% wskazało na ocenę „3”, tj. ani dobrze, ani źle, jako najodpowiedniejszą. 27,15% badanych nie miało zdania w tej kwestii.
- Głosy w sprawie komunikacji zbiorowej podzieliły się. Dobrze aspekt ten oceniło 37,73% badanych (zagregowane odpowiedzi: dobrze – 26,15%, bardzo dobrze – 9,58%). Dokładnie odwrotnie obszar ten oceniła niemal jedna trzecia badanej populacji (32,73%; zagregowane odpowiedzi: źle – 22,75% oraz bardzo źle – 9,98%). 22,95% respondentów deklaroowało, że ocena nie jest ani dobra, ani zła. 8,58% badanych nie miało zdania na ten temat.
- Tylko nieco ponad połowa badanych (54%) było w stanie ocenić oferty pracy na terenie Gminy Kosakowo. Dodatkowo, ponad jedna trzecia badanych oceniła ten obszar bardzo źle (15,37%) lub źle (18,76%). Dobrze (6,99%) lub bardzo dobrze (1,20%) oceniło ten aspekt 8,18% badanych. 11,98% oceniło oferty pracy na terenie Gminy Kosakowo jako ani dobre, ani złe. 45,71% uczestników badania nie oceniło tego elementu wcale.
- Dostęp do żłobków była w stanie ocenić mniej niż połowa badanych (55,09% nie miało zdania na ten temat). Zdecydowana większość respondentów oceniła ten obszar negatywnie (30,94%), z czego prawie jedna piąta (19,96%) uznała, że sytuacja jest bardzo zła. Jako ani złą, ani dobrą sytuację w obszarze dostępu do żłobków oceniło 8,18% badanych.

-
- Dostęp do przedszkoli oceniło 55,29% badanych. Dobrze ten aspekt oceniło 15,37% respondentów (zagregowane odpowiedzi: bardzo dobrze – 3,19%, dobrze – 12,18%). Źle (zagregowane odpowiedzi: bardzo źle – 12,77%, źle – 13,17%). Niecałe 14% uczestników uznało, że ocenia ten element ani dobrze, ani źle, a ponad dwie piąte badanych (44%) nie miało zdania na ten temat.
  - 35,33% badanych uznało, że kwestia oceny dostępu do służby zdrowia zasługuje na ocenę negatywną (19,16% badanych wskazało, że jest źle, a 16,17% - bardzo źle). 18,96% respondentów oceniło ten obszar dobrze (zagregowane odpowiedzi: dobrze – 14,37% oraz bardzo dobrze – 4,59%). 22,55% uczestników spotkania wskazało, że jest to ocena „3”, tj. ani dobrze, ani źle. 23,15% badanych nie miało zdania na ten temat.
  - Dostęp do usług pomocy społecznej oceniał najmniejszy odsetek badanych: 39,52%. Najczęściej była to opinia pozytywna – 19,36% (w tym: 6,59% wskazało ocenę bardzo dobrą, a 12,77% - dobrą). Niecałe 5% badanych (4,89%, w tym 3,39% - bardzo źle, a 6,39% – źle) generalnie źle oceniło ten aspekt mieszkania w Gminie Kosakowo. 10,38% badanych wskazało ocenę „3”, tj. ani dobrą, ani złą.

Wykres 3. Ocena jakości życia w Gminie Kosakowo [%]

Źródło: Raport z badania mieszkańców Gminy Kosakowo w 2020r. Odpowiedzi zagregowane: dobrze (zagregowane odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze”), źle (zagregowane odpowiedzi „bardzo źle” i „źle”), nie uwzględniono % braku odpowiedzi.

W opinii mieszkańców najważniejsze zadania konieczne do zrealizowania do 2030 roku w obszarze społecznym to potrzeba wybudowania/ zwiększenia liczby miejsc w żłobkach i przedszkolach i szkołach, poprawa dostępu do służby zdrowia i infrastruktury zdrowotnej, zwiększenie różnorodności oferty spędzania czasu wolnego (sport, rekreacja, kultura, hobby)

przez mieszkańców Gminy. Ważne jest także realizacja usług wspierających i pomocowych dla mieszkańców, szczególnie młodych małżeństwa i seniorów.

Aktualne trendy w polityce społecznej wskazują na potrzebę lepszego rozpoznania potrzeb na poziomie lokalnym. Analiza pozyskanych materiałów daje obraz całościowy, ogólny, ale także informację, że poszczególne obszary (np. infrastruktura, gospodarka) niemal zawsze dotyczą zagadnień z zakresu polityki społecznej. W zakresie polityki tymi, priorytetowymi dziedzinami, które można wskazać jako wspólne dla obszarów istotnych dla Gminy Kosakowo, są: 1) aktywność obywatelska, 2) edukacja, kultura i czas wolny, 3) sport, zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo publiczne, 4) dobre rządzenie.

Proces identyfikowania trendów rozwojowych dla Gminy Kosakowo nie odbywał się w ciszy gabinetowej. Precyzowanie i nazywanie pomysłów, będące jednym z największych wyzwań, było procesem partycypacyjnym. Mieszkańców (badanie CAWI, N=501) zapytano nie tylko o najważniejsze zadania do realizacji, ale również o ich wizję rozwoju Gminy Kosakowo do 2030 roku.

Najważniejsze zadania do realizacji, które zostały wskazane to:

- budowa nowych dróg, w tym obwodnicy,
- poprawa jakości i bezpieczeństwa obecnych dróg,
- stwarzanie alternatywnych możliwości poruszania się/dojazdu: połączenia kolejowe, transport zbiorowy,
- budowa i modernizacja ścieżek rowerowych (dążenie do etapu, w którym sieć ścieżek połączy sołectwa i okoliczne miasta),
- dbałość o środowisko (infrastruktura plażowa, parki, zalesianie pól, wsparcie działań ekologicznych, gminne programy OZE, zakaz palenia węglem i śmieciami),
- zróżnicowanie i poszerzenie oferty handlowej (powstanie sklepów wielkopowierzchniowych i galerii handlowych oraz sklepików z lokalnymi produktami, targ),
- zróżnicowanie i poszerzenie oferty usługowej (gastronomicznej, hotelowej, turystycznej, drobnych usług dla mieszkańców),
- wsparcie przedsiębiorczości (strefy ekonomiczne dla inwestorów, ulgi dla przedsiębiorców, wsparcie działań ekologicznych, gminne programy OZE),
- poprawa infrastruktury edukacyjnej (budowa żłobków, przedszkoli, szkół – zwiększenie liczby miejsc w placówkach),
- rozwój oferty edukacyjnej (różnorodne zajęcia dla mieszkańców Gminy Kosakowo, dla różnych grup wiekowych, w tym dzieci i seniorów),
- podejmowanie inwestycji w sport (zróżnicowanie i polepszenie infrastruktury sportowej, dostępność obiektów),
- podejmowanie inwestycji w kulturę (kino, świetlice sołeckie dla dzieci, młodzieży i seniorów, domy kultury, kluby seniora, różnorodne wydarzenia kulturalne skierowane do różnych grup odbiorców oraz nastawione na zaspokojenie potrzeb mieszkańców oraz turystów),

-
- stała oferta pomocowa dla osób potrzebujących wsparcia (osoby starsze, niepełnosprawne, dzieci z ubogich rodzin),
  - zróżnicowanie i poprawa jakości opieki zdrowotnej (ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do specjalistów oraz usług dla seniorów).

7. Misja i wizja polityki społecznej

MISJA POLITYKI SPOŁECZNEJ

*„Gmina Kosakowo otwarta
na zróżnicowane potrzeby społeczne i oczekiwania
mieszkańców”.*

WIZJA POLITYKI SPOŁECZNEJ

Gmina Kosakowo kreuje politykę społeczną opartą o zasadę *subsydiarności, zamykającą się w stwierdzeniu: tyle państwa, ile konieczne, tyle społeczeństwa, ile można.*

Zabezpiecza dobry dostęp do usług publicznych, zdrowotnych i pomocy społecznej.

Wspiera mieszkańców w trudnych sytuacjach życiowych i przeciwdziała wykluczeniu społecznemu.

Mieszkańcy włączają się w działania na rzecz całej społeczności, budują więzi społeczne i poczucie tożsamości z miejscem zamieszkania.

Różnorodna, kreatywna oferta edukacyjna sprzyja samorozwojowi młodych i starszych mieszkańców Gminy Kosakowo.

Mieszkańcy współtworzą i aktywnie korzystają z atrakcyjnej oferty kulturalnej, czasu wolnego i sportu.

Gmina Kosakowo dba o jakość życia i bezpieczeństwo mieszkańców.

8. Obszary i priorytety polityki społecznej

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kosakowo na lata 2021-2027 składa się z 4 obszarów i łącznie 9 podobszarów.

Obszary Strategii Społecznej to:

Obszar 1. Ochrona

Obszar 2. Rozwój

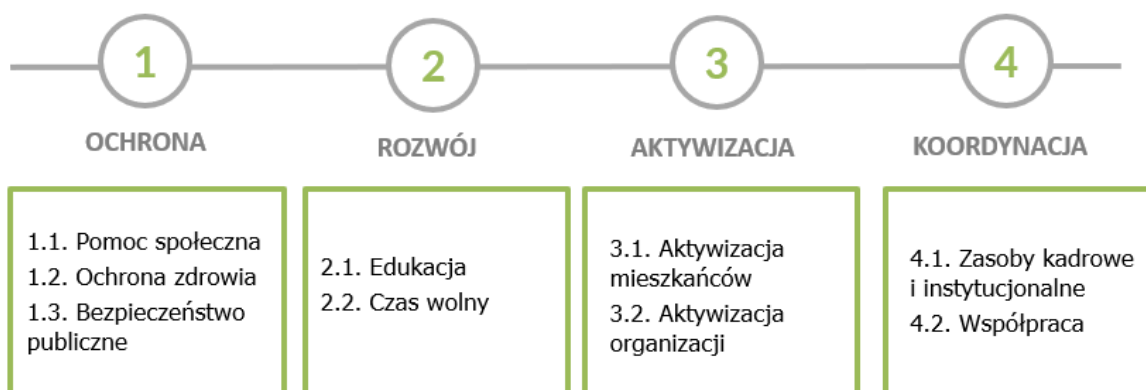
Obszar 3. Aktywizacja

Obszar 4. Koordynacja

Strukturę podziału obszarów i podobszarów prezentuje graf domu strategicznego. Każdy z obszarów został podzielony na podobszary wg poniższego schematu:

OBSZARY I PODOBSZARY STRATEGII SPOŁECZNEJ

Obszar 1. OCHRONA składa się z trzech podobszarów: 1. Pomoc społeczna, 2. Ochrona zdrowia, 3. Bezpieczeństwo publiczne.

Obszar 2. ROZWÓJ składa się z dwóch podobszarów: 1. Edukacja, 2. Czas wolny.

Obszar 3. AKTYWIZACJA składa się z dwóch podobszarów: 1. Aktywizacja mieszkańców, 2. Aktywizacja organizacji.

Obszar 4. KOORDYNACJA składa się z dwóch podobszarów: 1. Zasoby kadrowe i instytucjonalne, 2. Współpraca.

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kosakowo na lata 2021-2027 wyznaczono 4 cele strategiczne oraz 9 celów operacyjnych przypisanych do poszczególnych podobszarów Strategii Społecznej.

CELE OPERACYJNE STRATEGII SPOŁECZNEJ TO:

Obszar 1. Ochrona:

- 1.1. Poprawa skuteczności systemu pomocy społecznej.
- 1.2. Kreowanie nowoczesnej polityki prozdrowotnej oraz zwiększenie zachowań prozdrowotnych mieszkańców Gminy Kosakowo.
- 1.3. Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i turystów w Gminie Kosakowo.

Obszar 2. Rozwój:

- 2.1. Zwiększanie szans edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych w Gminie Kosakowo.
- 2.2. Zwiększanie aktywności kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej mieszkańców Gminy Kosakowo.

Obszar 3. Aktywizacja:

- 3.1. Wzmocnienie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców Gminy Kosakowo.

3.2. Wzmacnianie udziału sektora obywatelskiego w rozwiązywaniu problemów społecznych.

Obszar 4. KOORDYNACJA:

4.1. Wzmocnienie zasobów i potencjału instytucji działających w obszarze polityki społecznej.

4.2. Wzmocnienie współpracy między sektorami, instytucjami, osobami zajmującymi się polityką społeczną w Gminie Kosakowo.

8.1. Obszar 1. Ochrona (Pomoc społeczna, Zdrowie, Bezpieczeństwo)

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kosakowo na lata 2021-2027 pierwszy obszar to OCHRONA. Składa się on z trzech podobszarów:

1.1. Pomoc społeczna

1.2. Ochrona zdrowia

1.3. Bezpieczeństwo publiczne

Cel strategiczny obszaru 1: OCHRONA to:

Poprawa dostępności i jakości usług społecznych i zdrowotnych dla mieszkańców Gminy Kosakowo.

Cele operacyjne dla każdego z trzech podobszarów to:

1.1. Poprawa skuteczności systemu pomocy społecznej.

- 1.2. Kreowanie nowoczesnej polityki prozdrowotnej oraz zwiększenie zachowań prozdrowotnych mieszkańców Gminy Kosakowo.
- 1.3. Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i turystów w Gminie Kosakowo.

Kierunki działań dla podobszaru

1.1. Pomoc społeczna:

WSPIERANIE GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM

- 1.1.1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego najuboższym mieszkańcom w ramach ustawowej pomocy finansowej, w tym:
  - a) zasiłki, świadczenia rodzinne, alimentacyjne, wychowawcze, stypendia, dodatki mieszkaniowe oraz świadczenia niepieniężne,
  - b) pomoc rzeczowa, świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, dożywianie, refundowanie posiłków dla dzieci i młodzież w przedszkolach i świetlicach szkolnych.
- 1.1.2. Wspieranie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w tym:
  - a) Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
  - b) Współpraca z PUP w Pucku w zakresie promocji i informacji dotyczących istniejących warunków zatrudniania osób niepełnosprawnych.
  - c) Działania na rzecz integracji mieszkańców z niepełnosprawnościami ze społecznością lokalną.
- 1.1.3. Wspieranie w zatrudnieniu osób długotrwale bezrobotnych, w tym:
  - a) Współpraca z PUP w Pucku w zakresie edukacji zawodowej, przekwalifikowania adekwatnie do potrzeb rynku pracy;
  - b) Wspieranie powstawania podmiotów ekonomii społecznej, organizowanie prac społecznie użytecznych.
- 1.1.4. Udzielanie ustawowego wsparcia dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.
- 1.1.5. Rozwijanie usług opiekuńczych dla osób starszych, długotrwale chorych, niepełnosprawnych, z chorobami psychicznymi. Zapewnienie usług opiekuńczych na poziomie niezbędnych potrzeb.

WSPARCIE RODZINY

- 1.1.6. Realizowanie działań wspierających aktywne, zdrowe i wspólne spędzania czasu z rodziną, wspólną aktywność społeczną, w tym prowadzenie działań

międzypokoleniowych z wykorzystaniem infrastruktury społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej w sołectwach.

- 1.1.7. Rozwijanie środowiskowych form wsparcia dla dzieci i młodzieży, w tym:
  - a) Rozszerzanie skali i oferty zajęć pozalekcyjnych w placówkach oświatowych;
  - b) Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego uczniów.
- 1.1.8. Wspieranie rodziców i opiekunów w zakresie podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych w ramach m.in. szkoły dla rodziców, grup wsparcia, poradnictwa rodzinnego, asystentury rodzinnej, poradnictwa terapeutycznego, prawnego, psychiatrycznego.
- 1.1.9. Współpraca instytucji pomocowych i placówek oświatowych w rozpoznawaniu i przeciwdziałaniu zjawiskom patologicznym oraz podejmowanie działań naprawczych.
- 1.1.10. Rozszerzenie działań (praca socjalna i asystentura rodziny) wspierających rodziny przeżywające trudności, w tym bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
- 1.1.11. Realizacja programu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, w tym;
  - a) Udzielanie pomocy ofiarom przemocy (pomoc materialna, prawna, psychologiczna, zapewnienie schronienia, opieki lekarskiej).
  - b) Tworzenie, wspieranie działania grup samopomocowych dla ofiar przemocy.
  - c) Podejmowanie działań wobec sprawców przemocy, w tym kierowanie na leczenie, realizowanie działań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 1.1.12. Współpraca z instytucjami sprawującymi pieczę nad rodziną. Zapewnienie dzieciom, adekwatnie do potrzeb, pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na formy rodzinnej pieczy zastępczej. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.

Kierunki działań dla podobszaru

1.2. Ochrona zdrowia:

UZALEŻNIENIA

- 1.2.1. Realizacja programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków, w tym:
  - a) Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych;
  - b) Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej i selektywnej;
  - c) Redukcja szkód, rehabilitacja zdrowotna i społeczna osób uzależnionych i ich rodzin/bliskich;

ZDROWIE

- 1.2.2. Promocja bezpiecznego i zdrowego stylu życia, w tym:
  - a) Realizacja, wspieranie programów zapobiegania chorobom cywilizacyjnym.

- b) Rozwijanie kompetencji zdrowotnych mieszkańców Gminy Kosakowo i odpowiedzialności za stan własnego zdrowia.
  - c) Podejmowanie działań promujących profilaktykę chorób zakaźnych.
  - d) Promocja zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej.
  - e) Promocja zdrowego i aktywnego starzenia się.
  - f) Podejmowanie działań na rzecz ochrony zdrowia psychicznego i psychospołecznego.
  - g) Prowadzenie badań profilaktycznych dla mieszkańców.
- 1.2.3. Wspieranie w zapewnieniu, adekwatnie do wyzwań demograficznych, dostępu do usług zdrowotnych, w tym do:
- a) opieki ambulatoryjnej,
  - b) specjalistycznej opieki medycznej,
  - c) ratownictwa medycznego,
  - d) usług opiekuńczych dla osób starszych i zależnych.
- 1.2.4. Zapewnienie opieki specjalistycznej w placówkach oświatowych m.in. psycholog, pedagog, logopeda, socjoterapeuta, terapeuta pedagogiczny, pielęgniarka).
- 1.2.5. E-zdrowie – wspieranie rozwoju cyfrowych rozwiązań w obszarze szeroko pojętego zdrowia, usługi telemedycyny dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, chorych i osób zależnych.
- 1.2.6. Rozwijanie programów zdrowotnych w szkołach np. Elektroniczny System Medycyny Szkolnej.

Kierunki działań dla podobszaru

1.3. Bezpieczeństwo publiczne:

- 1.3.1. Monitorowanie zagrożeń związanych z klęskami żywiołowymi m.in. powodzie, pożary, susza, upały.
- 1.3.2. Tworzenie kompleksowego systemu informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń.
- 1.3.3. Podejmowanie działań zwiększających bezpieczeństwo epidemiczne mieszkańców m.in. w placówkach oświatowych i instytucjach publicznych.
- 1.3.4. Podejmowanie działań poprawiających bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
- 1.3.5. Zapewnienie poprawy bezpieczeństwa i porządku w miejscach publicznych.
- 1.3.6. Prowadzenie edukacji na rzecz bezpieczeństwa i konsekwencji zachowań ryzykownych i przemocowych.
- 1.3.7. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców i turystów podczas wypoczynku nad wodą poprzez organizowanie sezonowych kąpielisk strzeżonych.
- 1.3.8. Podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przestępstwom internetowym, edukowanie o zagrożeniach w cyberprzestrzeni.
- 1.3.9. Wspieranie i współpraca ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, powołanymi i działającymi na terenie Gminy Kosakowo.

1.3.10. Wdrażanie skutecznych procedur z zakresu Zarządzania Kryzysowego w odpowiedzi na diagnozowane zagrożenia.

1.3.11. Zapewnienie niezbędnego zaplecza magazynowo – technicznego w oparciu o zasoby Ochotniczej Straży Pożarnej Kosakowo.

Zbiorcze zestawienie celów, kierunków działań i wskaźników prezentuje poniższa tabela:

Matryca strategiczna obszaru 1. OCHRONA (POMOC SPOŁECZNA, ZDROWIE, BEZPIECZEŃSTWO)

Matryca strategiczna dla obszaru 1.

OCHRONA (POMOC SPOŁECZNA, ZDROWIE, BEZPIECZEŃSTWO)

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kosakowo na lata 2021-2027		
Matryca strategiczna obszaru 1: OCHRONA		
Podobszar 1.1. POMOC SPOŁECZNA	Podobszar 1.2. OCHRONA ZDROWIA	Podobszar 1.3. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
CEL STRATEGICZNY NR 1		
Poprawa dostępności i jakości usług społecznych i zdrowotnych dla mieszkańców Gminy Kosakowo.		
CELE SZCZEGÓŁOWE		
1.1. Poprawa skuteczności systemu pomocy społecznej.	1.2. Kreowanie nowoczesnej polityki prozdrowotnej oraz zwiększenie zachowań prozdrowotnych mieszkańców Gminy Kosakowo.	1.3. Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i turystów w Gminie Kosakowo.
KIERUNKI DZIAŁAŃ		
<p>WSPIERANIE GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM</p> <p>1.1.13. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego najuboższym mieszkańcom w ramach ustawowej pomocy finansowej, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> c) zasiłki, świadczenia rodzinne, alimentacyjne, wychowawcze, stypendia, dodatki mieszkaniowe oraz świadczenia niepieniężne, d) pomoc rzeczowa, świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, 	<p>UZALEŻNIENIA</p> <p>1.2.7. Realizacja programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> d) Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych; e) Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej i selektywnej; 	<p>1.3.1. Monitorowanie zagrożeń związanych z klęskami żywiołowymi m.in. powodzie, pożary, susza, upały.</p> <p>1.3.2. Tworzenie kompleksowego systemu informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń.</p> <p>1.3.3. Podejmowanie działań zwiększających bezpieczeństwo epidemiczne</p>

<p>dożywianie, refundowanie posiłków dla dzieci i młodzież w przedszkolach i świetlicach szkolnych.</p> <p>1.1.14. Wspieranie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> d) Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. e) Współpraca z PUP w Pucku w zakresie promocji i informacji dotyczących istniejących warunków zatrudniania osób niepełnosprawnych. f) Działania na rzecz integracji mieszkańców z niepełnosprawnościami ze społecznością lokalną. <p>1.1.15. Wspieranie w zatrudnieniu osób długotrwale bezrobotnych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> c) Współpraca z PUP w Pucku w zakresie edukacji zawodowej, przekwalifikowania adekwatnie do potrzeb rynku pracy; d) Wspieranie powstawania podmiotów ekonomii społecznej, organizowanie prac społecznie użytecznych. <p>1.1.16. Udzielanie ustawowego wsparcia dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.</p> <p>1.1.17. Rozwijanie usług opiekuńczych dla osób starszych, długotrwale chorych,</p>	<p>f) Redukcja szkód, rehabilitacja zdrowotna i społeczna osób uzależnionych i ich rodzin/bliskich;</p> <p>ZDROWIE</p> <p>1.2.8. Promocja bezpiecznego i zdrowego stylu życia, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> h) Realizacja, wspieranie programów zapobiegania chorobom cywilizacyjnym. i) Rozwijanie kompetencji zdrowotnych mieszkańców Gminy Kosakowo i odpowiedzialności za stan własnego zdrowia. j) Podejmowanie działań promujących profilaktykę chorób zakaźnych. k) Promocja zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej. l) Promocja zdrowego i aktywnego starzenia się. m) Podejmowanie działań na rzecz ochrony zdrowia psychicznego i psychospołecznego. n) Prowadzenie badań profilaktycznych dla mieszkańców. <p>1.2.9. Wspieranie w zapewnieniu, adekwatnie do wyzwań demograficznych, dostępu do usług zdrowotnych, w tym do:</p> <ul style="list-style-type: none"> e) opieki ambulatoryjnej, 	<p>mieszkańców m.in. w placówkach oświatowych i instytucjach publicznych.</p> <p>1.3.4. Podejmowanie działań poprawiających bezpieczeństwo w ruchu drogowym.</p> <p>1.3.5. Zapewnienie poprawy bezpieczeństwa i porządku w miejscach publicznych.</p> <p>1.3.6. Prowadzenie edukacji na rzecz bezpieczeństwa i konsekwencji zachowań ryzykownych i przemocowych.</p> <p>1.3.7. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców i turystów podczas wypoczynku nad wodą poprzez organizowanie sezonowych kąpielisk strzeżonych.</p> <p>1.3.8. Podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przestępstwom internetowym, edukowanie o zagrożeniach w cyberprzestrzeni.</p> <p>1.3.9. Wspieranie i współpraca ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, powołanymi i działającymi na terenie Gminy Kosakowo.</p> <p>1.3.10. Wdrażanie skutecznych procedur z zakresu Zarządzania Kryzysowego w odpowiedzi na diagnozowane zagrożenia.</p>
---	---	---

<p>niepełnosprawnych, z chorobami psychicznymi. Zapewnienie usług opiekuńczych na poziomie niezbędnych potrzeb.</p> <p>WSPARCIE RODZINY</p> <p>1.1.18. Realizowanie działań wspierających aktywne, zdrowe i wspólne spędzania czasu z rodziną, wspólną aktywność społeczną, w tym prowadzenie działań międzypokoleniowych z wykorzystaniem infrastruktury społecznej, kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej w sołectwach.</p> <p>1.1.19. Rozwijanie środowiskowych form wsparcia dla dzieci i młodzieży, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> c) Rozszerzanie skali i oferty zajęć pozalekcyjnych w placówkach oświatowych; d) Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego uczniów. <p>1.1.20. Wspieranie rodziców i opiekunów w zakresie podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych w ramach m.in. szkoły dla rodziców, grup wsparcia, poradnictwa rodzinnego, asystentury rodzinnej, poradnictwa terapeutycznego, prawnego, psychiatrycznego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> f) specjalistycznej opieki medycznej, g) ratownictwa medycznego, h) usług opiekuńczych dla osób starszych i zależnych. <p>1.2.10. Zapewnienie opieki specjalistycznej w placówkach oświatowych m.in. psycholog, pedagog, logopeda, socjoterapeuta, terapeuta pedagogiczny, pielęgniarka).</p> <p>1.2.11. E-zdrowie – wspieranie rozwoju cyfrowych rozwiązań w obszarze szeroko pojętego zdrowia, usługi telemedycyny dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, chorych i osób zależnych.</p> <p>1.2.12. Rozwijanie programów zdrowotnych w szkołach np. Elektroniczny System Medycyny Szkolnej.</p>	<p>1.3.11. Zapewnienie niezbędnego zaplecza magazynowo – technicznego w oparciu o zasoby Ochotniczej Straży Pożarnej Kosakowo.</p>
---	---	--

<p>1.1.21. Współpraca instytucji pomocowych i placówek oświatowych w rozpoznawaniu i przeciwdziałaniu zjawiskom patologicznym oraz podejmowanie działań naprawczych.</p> <p>1.1.22. Rozszerzenie działań (praca socjalna i asystentura rodziny) wspierających rodziny przeżywające trudności, w tym bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>1.1.23. Realizacja programu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie, w tym;</p> <p>2. Udzielanie pomocy ofiarom przemocy (pomoc materialna, prawna, psychologiczna, zapewnienie schronienia, opieki lekarskiej).</p> <p>3. Tworzenie, wspieranie działania grup samopomocowych dla ofiar przemocy.</p> <p>4. Podejmowanie działań wobec sprawców przemocy, w tym kierowanie na leczenie, realizowanie działań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.</p> <p>4.1.1. Współpraca z instytucjami sprawującymi pieczę nad rodziną. Zapewnienie dzieciom, adekwatnie do potrzeb, pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na formy rodzinnej pieczy zastępczej. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.</p>		
WSKAŹNIKI		

- WS.1. Liczba rodzin/osób, które skorzystały z pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, w tym:
- WS.1.A. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń z tytułu ubóstwa.
  - WS.1.B. liczba rodzin/osób korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
  - WS.1.C. Liczba rodzin/osób objętych procedurą Niebieskiej Karty.
- WS.2. Liczba osób korzystających z pomocy w Punkcie Pomocy Rodzinie.
- WS.3. Liczba dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci z grup ryzyka korzystających z zajęć socjoterapeutycznych (z elementami socjoterapii) i zajęć opiekuńczo-wychowawczych.
- WS.4. Liczba osób – rodziców/opiekunów korzystających ze szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze.
- WS.5. Liczba lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Kosakowo.
- WS.6. Budżet wykonany w zakresie pomoc społeczna.
- WS.7. Liczba przychodni zdrowia, placówek na terenie Gminy Kosakowo świadczących usługi medyczne w ramach NFZ.
- WS.8. Wydatki ogółem w zakresie ochrona zdrowia.
- WS.8. Liczba interwencji podjętych przez Straż Gminną.
- WS.10. Liczba interwencji/ zdarzeń podjętych przez OSP.
- WS.11. Liczba przestępstw i wykroczeń ogółem (szt.).
- WS.11.A. Liczba przestępstw i wykroczeń na 1000 mieszkańców.

8.2. Obszar 2. Rozwój (Edukacja, Czas wolny)

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kosakowo na lata 2021-2027 drugi obszar to ROZWÓJ. Składa się on z dwóch podobszarów:

2.1. Edukacja

2.2. Czas wolny (kultura i sport)

Cel strategiczny obszaru 2.

ROZWÓJ (EDUKACJA, CZAS WOLNY - KULTURA I SPORT) to:

Rozszerzanie i uatrakcyjnianie oferty edukacyjnej, kulturalnej, czasu wolnego i sportowej odpowiadającej potrzebom i aspiracjom mieszkańców Gminy Kosakowo.

Cele operacyjne dla każdego z dwóch podobszarów to:

2.1. Zwiększanie szans edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych w Gminie Kosakowo.

2.2. Zwiększanie aktywności kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej mieszkańców Gminy Kosakowo.

Kierunki działań dla podobszaru

2.1. Edukacja:

2.1.1. Ułatwienie dostępu do żłobków, przedszkoli i szkół adekwatnie do wyzwań demograficznych.

2.1.2. Rozwijanie wsparcia, usług edukacyjnych wczesnego dzieciństwa.

- 2.1.3. Zapewnienie wysokiej jakości edukacji szkolnej, szczególnie w zakresie nabywania kluczowych kompetencji przyszłości - kreatywne szkoły, nauczanie zdalne.
- 2.1.4. E-uczenie się - wyposażenie wszystkich placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne i nowoczesne technologie, w tym powszechny dostęp uczniów do komputerów i Internetu.
- 2.1.5. Wspieranie rozwoju edukacji morskiej i żeglarskiej oraz edukacji ekologicznej.
- 2.1.6. Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- 2.1.7. Pobudzanie pasji i zainteresowań dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców oraz tworzenie warunków służących rozwojowi osobistemu, w tym.
  - a) Zwiększanie skali i różnorodności zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży;
  - b) Oferowanie kreatywnych programów rozwojowych, edukacyjnych dla różnych grup mieszkańców (m.in. ojcowie, przyszłe matki, osoby z niepełnosprawnościami, rodzice);
  - c) Zapewnienie bogatej oferty zajęć m.in. ruchowych, kreatywnych, językowych i hobbystycznych, sprzyjających integracji i aktywizacji środowiska senioralnego.

Kierunki działań dla podobszaru

2.2. Czas wolny (kultura i sport)

- 2.2.1. Rozwijanie atrakcyjnej oferty kulturalnej i czasu wolnego skierowanej zarówno do mieszkańców Gminy jak i do osób przyjezdnych, w sołeckich świetlicach, obiektach kultury, oraz w ramach Kosakowskiego Centrum Kultury.
- 2.2.2. Tworzenie sprzyjających warunków do ponadlokalnej, międzynarodowej współpracy kulturalnej.
- 2.2.3. Wspieranie rozwoju E-Kultury w oparciu o media społecznościowe i Internet.
- 2.2.4. Upowszechnianie udziału mieszkańców w kulturze jako uczestników i twórców wydarzeń kulturalnych, między innymi poprzez ofertę Teatru Młodzieżowego Gminy Kosakowo oraz Orkiestry Dętej Gminy Kosakowo.
- 2.2.5. Rozwijanie aktywności programowej i zasobów Biblioteki Publicznej Gminy Kosakowo (utworzenie Izby Regionalnej w oparciu o zgromadzone przez bibliotekę materiały historyczne i archiwalne).
- 2.2.6. Wspieranie działań służących umacnianiu tożsamości regionalnej z zachowaniem różnorodności tradycji, dorobku i kaszubskiego dziedzictwa historycznego.
- 2.2.7. Powołanie jednostki budżetowej Kosakowskie Centrum Sportu zapewniającej kompleksową ofertę sportową dla mieszkańców i turystów.
- 2.2.8. Rozwijanie atrakcyjnej oferty imprez sportowych dla każdej grupy wiekowej.
- 2.2.9. Działania promocyjne zmierzające do zwiększenia frekwencji mieszkańców Gminy Kosakowo w lokalnych wydarzeniach sportowych.

2.2.10. Pogłębianie świadomości społecznej na temat istoty aktywności fizycznej dla zdrowia człowieka.

Zbiorcze zestawienie wszystkich celów, kierunków działań i wskaźników prezentuje poniższa tabela:

Matryca strategiczna obszaru 2. ROZWÓJ (EDUKACJA, CZAS WOLNY - KULTURA I SPORT)

Matryca strategiczna dla obszaru 2.

ROZWÓJ (EDUKACJA, CZAS WOLNY - KULTURA, SPORT)

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kosakowo na lata 2021-2027	
Matryca strategiczna obszaru 2. ROZWÓJ (EDUKACJA, CZAS WOLNY -KULTURA, SPORT)	
Podobszar 2.1. EDUKACJA	Podobszar 2.2. CZAS WOLNY (KULTURA, SPORT)
CEL STRATEGICZNY NR 2	
Rozszerzanie i uatrakcyjnianie oferty edukacyjnej, kulturalnej, czasu wolnego i sportowej odpowiadającej potrzebom i aspiracjom mieszkańców Gminy Kosakowo.	
CELE PERACYJNE	
2.1. Zwiększanie szans edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych w Gminie Kosakowo.	2.2. Zwiększanie aktywności kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej mieszkańców Gminy Kosakowo.
KIERUNKI DZIAŁAŃ	
2.1.8. Ułatwienie dostępu do żłobków, przedszkoli i szkół adekwatnie do wyzwań demograficznych. 2.1.9. Rozwijanie wsparcia, usług edukacyjnych wczesnego dzieciństwa. 2.1.10. Zapewnienie wysokiej jakości edukacji szkolnej, szczególnie w zakresie nabywania kluczowych kompetencji przyszłości - kreatywne szkoły, nauczanie zdalne. 2.1.11. E-uczenie się - wyposażenie wszystkich placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne i nowoczesne technologie, w tym powszechny dostęp uczniów do komputerów i Internetu. 2.1.12. Wspieranie rozwoju edukacji morskiej i żeglarskiej oraz edukacji ekologicznej. 2.1.13. Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	2.2.11. Rozwijanie atrakcyjnej oferty kulturalnej i czasu wolnego skierowanej zarówno do mieszkańców Gminy jak i do osób przyjezdnych, w sołeckich świetlicach, obiektach kultury, oraz w ramach Kosakowskiego Centrum Kultury. 2.2.12. Tworzenie sprzyjających warunków do ponadlokalnej, międzynarodowej współpracy kulturalnej. 2.2.13. Wspieranie rozwoju E-Kultury w oparciu o media społecznościowe i Internet. 2.2.14. Upowszechnianie udziału mieszkańców w kulturze jako uczestników i twórców wydarzeń kulturalnych, między innymi poprzez ofertę Teatru Młodzieżowego Gminy Kosakowo oraz Orkiestry Dętej Gminy Kosakowo.

<p>2.1.14. Pobudzanie pasji i zainteresowań dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców oraz tworzenie warunków służących rozwojowi osobistemu, w tym.</p> <p>d) Zwiększanie skali i różnorodności zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży;</p> <p>e) Oferowanie kreatywnych programów rozwojowych, edukacyjnych dla różnych grup mieszkańców (m.in. ojcowie, przyszłe matki, osoby z niepełnosprawnościami, rodzice);</p> <p>f) Zapewnienie bogatej oferty zajęć m.in. ruchowych, kreatywnych, językowych i hobbystycznych, sprzyjających integracji i aktywizacji środowiska senioralnego.</p>	<p>2.2.15. Rozwijanie aktywności programowej i zasobów Biblioteki Publicznej Gminy Kosakowo (utworzenie Izby Regionalnej w oparciu o zgromadzone przez bibliotekę materiały historyczne i archiwalne).</p> <p>2.2.16. Wspieranie działań służących umacnianiu tożsamości regionalnej z zachowaniem różnorodności tradycji, dorobku i kaszubskiego dziedzictwa historycznego.</p> <p>2.2.17. Powołanie jednostki budżetowej Kosakowskie Centrum Sportu zapewniającej kompleksową ofertę sportową dla mieszkańców i turystów.</p> <p>2.2.18. Rozwijanie atrakcyjnej oferty imprez sportowych dla każdej grupy wiekowej.</p> <p>2.2.19. Działania promocyjne zmierzające do zwiększenia frekwencji mieszkańców Gminy Kosakowo w lokalnych wydarzeniach sportowych.</p> <p>2.2.20. Pogłębianie świadomości społecznej na temat istoty aktywności fizycznej dla zdrowia człowieka.</p>
--	---

WSKAŹNIKI

- WS.1. Liczba uczniów w szkołach gminnych.
- WS.2. Liczba oddziałów szkolnych.
- WS.3. Liczba dzieci w wieku od 3-6 lat w placówkach samorządowych.
- WS.4. Liczba oddziałów przedszkolnych dzieci od 3-6 lat w placówkach samorządowych.
- WS.5. Średnie wyniki % z egzaminu 8 klas z języka polskiego.
- WS.5.A. Średnie wyniki % z egzaminu 8 klas z matematyki.
- WS.5.B. Średnie wyniki % z egzaminu 8 klas z języka angielskiego.
- WS.6. Komputeryzacja szkół (ogólna liczba komputerów).
- WS.7. Wydatki ogółem w zakresie oświaty i edukacyjnej opieki wychowawczej.
- WS.7.A. w tym bieżące.

WS.7.B. w tym inwestycyjne.

WS.7.C. % udział (dopłata gminy) na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem oświaty.

WS.8. Liczba aktywnych czytelników biblioteki.

WS.9. Liczba wydarzeń kulturalnych (finansowanych, współfinansowanych przez gminę + wydarzenia kulturalne z patronatem Wójta).

WS.10. Liczba wydarzeń sportowych (finansowanych, współfinansowanych przez gminę + wydarzenia sportowe z patronatem Wójta).

WS.11. Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego.

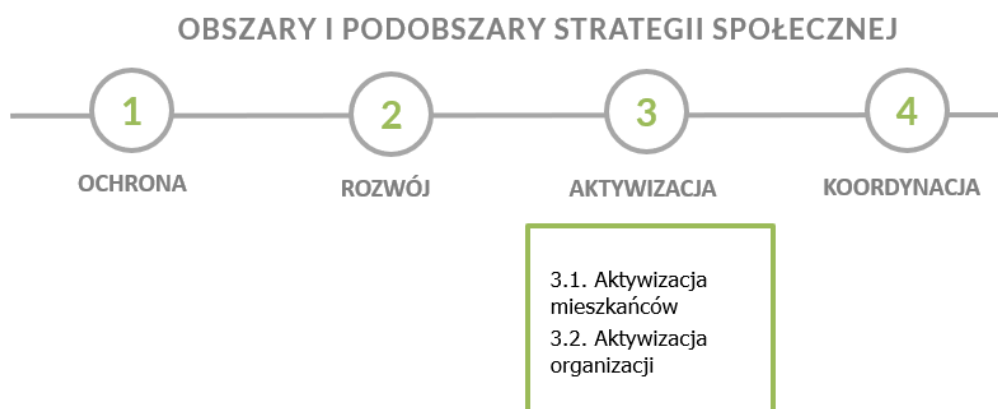
WS.12. Wydatki na kulturę fizyczną i sport.

8.3. Obszar 3. Aktywizacja społeczna i obywatelska

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kosakowo na lata 2021-2027 trzeci obszar to AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I OBYWATELSKA. Składa się on z dwóch podobszarów:

3.1. Aktywizacja mieszkańców

3.2. Aktywizacja organizacji

Cel strategiczny obszaru 3.

AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I OBYWATELSKA to:

Wzmocnienie procesów budowania więzi i integracji mieszkańców w Gminie Kosakowo.

Cele operacyjne dla każdego z dwóch podobszarów to:

3.1. Wzmocnienie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców Gminy Kosakowo.

3.2. Wzmacnianie udziału sektora obywatelskiego w rozwiązywaniu problemów społecznych.

Kierunki działań dla podobszaru

3.1. Aktywizacja mieszkańców

3.1.1. Zachęcanie mieszkańców do aktywnego włączania się w rozdysponowanie funduszu sołectkiego jako potencjalnego źródła współdecydowania mieszkańców o inicjatywach podejmowanych w ich sołectwach.

3.1.2. Prowadzenie przez władze samorządowe dialogu z mieszkańcami poprzez spotkania, konsultacje, media społecznościowe.

- 3.1.3. Wzmacnianie roli i kompetencji lokalnych liderów, w tym sołtysów i członków rad sołeckich w aktywizowaniu i integrowaniu społeczności lokalnej.
- 3.1.4. Wspieranie realizacji wspólnych przedsięwzięć mieszkańców, grup nieformalnych z poszczególnych sołectw – zachęcanie mieszkańców do współpracy sąsiedzkiej, budowania więzi społecznych i poczucia tożsamości z miejscem zamieszkania.
- 3.1.5. Wspierania niezależnych inicjatyw podejmowanych przez mieszkańców Gminy Kosakowo.
- 3.1.6. Rozwijanie idei wolontariatu wśród mieszkańców. Promowanie wolontariatu jako aktywności społecznej.
- 3.1.7. Zwiększanie skali i zakresu nagród/wyróżnień dla mieszkańców za szczególne działania na rzecz gminy (m.in. w dziedzinie sportu, kultury, aktywności społecznej, itp.).
- 3.1.8. Kreowanie postaw obywatelskich wśród dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie samorządności i aktywności społecznej.

Kierunki działań dla podobszaru

3.2. Aktywizacja organizacji

- 3.2.1. Zapewnianie warunków prawnych, organizacyjnych, merytorycznych i finansowych do rozwijania aktywności organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej działających na terenie Gminy Kosakowo.
- 3.2.2. Doskonalenie współpracy instytucji samorządu gminnego z organizacjami pozarządowymi.
- 3.2.3. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej, w tym spółdzielni socjalnych.
- 3.2.4. Wspieranie aktywności i współpracy organizacji pozarządowych i inicjatyw grup nieformalnych działających na rzecz mieszkańców gminy.
- 3.2.5. Wspieranie rozwoju współpracy międzysektorowej sektora pozarządowego, biznesowego i publicznego.
- 3.2.6. Rozwijanie mechanizmów partycypacji społecznej i partnerstwa w zakresie informowania, konsultowania, wspólnego podejmowania decyzji, wspólnego działania z organizacjami i grupami nieformalnymi.
- 3.2.7. Zapewnianie warunków do pogłębiania dialogu obywatelskiego między samorządem a przedstawicielami organizacjami pozarządowych i innymi podmiotami sektora publicznego i biznesu.

Zbiorcze zestawienie wszystkich celów, kierunków działań i wskaźników prezentuje poniższa tabela:

Matryca strategiczna obszaru 3. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I OBYWATELSKA

Matryca strategiczna dla obszaru 3.

AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I OBYWATELSKA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kosakowo na lata 2021-2027	
Matryca strategiczna obszaru 3: AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I OBYWATELSKA	
Podobszar 3.1. AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW	Podobszar 3.2. AKTYWIZACJA ORGANIZACJI
CEL STRATEGICZNY NR 3	
Wzmocnienie procesów budowania więzi i integracji mieszkańców w Gminie Kosakowo.	
CELE PERACYJNE	
3.1. Wzmocnienie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców Gminy Kosakowo.	3.2. Wzmacnianie udziału sektora obywatelskiego w rozwiązywaniu problemów społecznych.
KIERUNKI DZIAŁAŃ	
<p>3.1.9. Zachęcanie mieszkańców do aktywnego włączania się w rozdysponowanie funduszu sołectkiego jako potencjalnego źródła współdecydowania mieszkańców o inicjatywach podejmowanych w ich sołectwach.</p> <p>3.1.10. Prowadzenie przez władze samorządowe dialogu z mieszkańcami poprzez spotkania, konsultacje, media społecznościowe.</p> <p>3.1.11. Wzmacnianie roli i kompetencji lokalnych liderów, w tym sołtysów i członków rad sołectkich w aktywizowaniu i integrowaniu społeczności lokalnej.</p> <p>3.1.12. Wspieranie realizacji wspólnych przedsięwzięć mieszkańców, grup nieformalnych z poszczególnych sołectw – zachęcanie mieszkańców do współpracy sąsiedzkiej, budowania więzi społecznych i poczucia tożsamości z miejscem zamieszkania.</p>	<p>3.2.8. Zapewnianie warunków prawnych, organizacyjnych, merytorycznych i finansowych do rozwijania aktywności organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej działających na terenie Gminy Kosakowo.</p> <p>3.2.9. Doskonalenie współpracy instytucji samorządu gminnego z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>3.2.10. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej, w tym spółdzielni socjalnych.</p> <p>3.2.11. Wspieranie aktywności i współpracy organizacji pozarządowych i inicjatyw grup nieformalnych działających na rzecz mieszkańców gminy.</p> <p>3.2.12. Wspieranie rozwoju współpracy międzysektorowej sektora pozarządowego, biznesowego i publicznego.</p>

<p>3.1.13. Wspierania niezależnych inicjatyw podejmowanych przez mieszkańców Gminy Kosakowo.</p> <p>3.1.14. Rozwijanie idei wolontariatu wśród mieszkańców. Promowanie wolontariatu jako aktywności społecznej.</p> <p>3.1.15. Zwiększanie skali i zakresu nagród/wyróżnień dla mieszkańców za szczególne działania na rzecz gminy (m.in. w dziedzinie sportu, kultury, aktywności społecznej, itp.).</p> <p>3.1.16. Kreowanie postaw obywatelskich wśród dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie samorządności i aktywności społecznej.</p>	<p>3.2.13. Rozwijanie mechanizmów partycypacji społecznej i partnerstwa w zakresie informowania, konsultowania, wspólnego podejmowania decyzji, wspólnego działania z organizacjami i grupami nieformalnymi.</p> <p>3.2.14. Zapewnianie warunków do pogłębiania dialogu obywatelskiego między samorządem a przedstawicielami organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami sektora publicznego i biznesu.</p>
<p>WSKAŹNIKI</p>	
<p>WS.1. Wydatki gminy na otwarte konkursy dla organizacji pozarządowych.</p> <p>WS.2. Liczba złożonych wniosków w konkursach dla organizacji pozarządowych.</p> <p>WS.3. Wysokość środków przeznaczonych na fundusz sołecki.</p> <p>WS.4. Frekwencja w wyborach i referendach.</p>	

8.4. Obszar 4. Koordynacja systemu polityki społecznej

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kosakowo na lata 2021-2027 czwarty obszar to KOORDYNACJA SYSTEMU POLITYKI SPOŁECZNEJ. Składa się on z dwóch podobszarów:

4.1. Zasoby kadrowe i instytucjonalne

4.2. Współpraca

Cel strategiczny obszaru 4.

KOORDYNACJA SYSTEMU POLITYKI SPOŁECZNEJ:

Zwiększanie skuteczności i efektywności systemu zarządzania polityką społeczną w Gminie Kosakowo.

Cele operacyjne dla każdego z dwóch podobszarów to:

- 4.1. Wzmocnienie zasobów i potencjału instytucji działających w obszarze polityki społecznej.
- 4.2. Wzmocnienie współpracy między sektorami, instytucjami, osobami zajmującymi się polityką społeczną w Gminie Kosakowo.

Kierunki działań dla podobszaru

4.1. Zasoby kadrowe i instytucjonalne

- 4.1.1. Zapewnienie warunków lokalowych, kadrowych i finansowych dla instytucji/placówek pomocy społecznej, zdrowia, kultury, rekreacji i sportu adekwatnie do zwiększającej się skali i zakresu zadań będących w gestii władz gminnych.
- 4.1.2. Wzmocnienie kadr w GOPS, w tym:
  - a) Uzyskanie/utrzymanie minimum zatrudnienia w GOPS zgodnie z ustawą o pomocy społecznej art. 110 pkt. 11.
  - b) Zaspokojenie potrzeb kadrowych w asystenturze i usługach opiekuńczych.

- c) Zaspokojenie potrzeb kadrowych związanych z zarządzaniem /kierowaniem ośrodka (przy ciągłym wzroście zatrudnianych w GOPS pracowników, istnieje realna potrzeba zatrudnienia zastępcy kierownika oraz osoby ds. administracyjno-biurowych/sekretariatu).
- 4.1.3. Systematyczna modernizacja wyposażenia, sprzętu i oprogramowania komputerowego w urzędzie i jednostkach organizacyjnych, w celu optymalizacji jakości pracy i obsługi mieszkańców.
- 4.1.4. Wspieranie rozwoju cyfryzacji usług publicznych. Upowszechnienie dostępu mieszkańców do usług elektronicznych.
- 4.1.5. Wspieranie rozwoju zawodowego i doskonalenie kompetencji pracowników gminnych, specjalistów, ekspertów z różnych branż zaangażowanych w działania dotyczące problematyki społecznej.
- 4.1.6. Rozwijanie i wdrażanie innowacji społecznych – nowoczesnych metod i narzędzi rozwiązywania problemów społecznych.
- 4.1.7. Opracowanie systemu monitorowania (gromadzenie, przetwarzanie i redystrybucja) danych z wykonania założonych wskaźników realizacji *Strategii Społecznej*.
- 4.1.8. Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, w tym unijnych na projekty z obszaru polityki społecznej.
- 4.1.9. Monitorowanie dostępności oraz podejmowanie działań wspierających osoby ze specjalnymi potrzebami w dostępie do usług Urzędu Gminy.

Kierunki działań dla podobszaru

4.2. Współpraca

- 4.2.1. Koordynowanie spójności i komplementarności planów strategicznych i operacyjnych, programów i projektów z obszaru polityki społecznej.
- 4.2.2. Koordynowanie efektywności wykorzystania infrastruktury społecznej przez różnych partnerów realizujących politykę społeczną (pomoc społeczna, zdrowotna, oświatowa, kulturalna, sportowa).
- 4.2.3. Realizacja badań problemów społecznych w celu diagnozowania i monitorowania potrzeb oraz ewaluacji podejmowanych działań w obszarze polityki społecznej, identyfikacji nowych wyzwań i wczesnej profilaktyki problemów społecznych.
- 4.2.4. Wspieranie budowania systemu współpracy międzyresortowej i międzyinstytucjonalnej na rzecz polityki społecznej, obejmującej podmioty zdrowia, pomocy społecznej, systemu oświaty, mieszkalnictwa i instytucji rynku pracy.
- 4.2.5. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej w podejmowaniu działań pomocowych na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, zwłaszcza ubogich, samotnych, uzależnionych, starszych, zależnych.

-
- 4.2.6. Rozwijanie współpracy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w ramach przynależności Gminy Kosakowo do związków i stowarzyszeń.
  - 4.2.7. Rozwijanie współpracy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych z gminami partnerskimi w Polsce i za granicą.

Zbiorcze zestawienie celów, kierunków działań i wskaźników prezentuje poniższa tabela:

Matryca strategiczna obszaru 4. KOORDYNACJA SYSTEMU POLITYKI SPOŁECZNEJ

Matryca strategiczna dla obszaru 4.

COORDYNACJA SYSTEMU POLITYKI SPOŁECZNEJ

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kosakowo na lata 2021 - 2027	
Matryca strategiczna obszaru 4: COORDYNACJA SYSTEMU POLITYKI SPOŁECZNEJ	
Podobszar 4.1. ZASOBY KADROWE I INFRASTRUKTURALNE	Podobszar 4.2. WSPÓŁPRACA
CEL STRATEGICZNY NR 4	
Zwiększanie skuteczności i efektywności systemu zarządzania polityką społeczną w Gminie Kosakowo.	
CELE PERACYJNE	
4.1. Wzmocnienie zasobów i potencjału instytucji działających w obszarze polityki społecznej.	4.2. Wzmocnienie współpracy między sektorami, instytucjami, osobami zajmującymi się polityką społeczną w Gminie Kosakowo.
KIERUNKI DZIAŁAŃ	
<p>4.1.10. Zapewnienie warunków lokalowych, kadrowych i finansowych dla instytucji/placówek pomocy społecznej, zdrowia, kultury, rekreacji i sportu adekwatnie do zwiększającej się skali i zakresu zadań będących w gestii władz gminnych.</p> <p>4.1.11. Wzmocnienie kadr w GOPS, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> d) Uzyskanie/utrzymanie minimum zatrudnienia w GOPS zgodnie z ustawą o pomocy społecznej art. 110 pkt. 11. e) Zaspokojenie potrzeb kadrowych w asystenturze i usługach opiekuńczych. f) Zaspokojenie potrzeb kadrowych związanych z zarządzaniem /kierowaniem ośrodka (przy ciągłym wzroście zatrudnianych w GOPS pracowników, istnieje realna potrzeba zatrudnienia zastępcy kierownika oraz osoby ds. administracyjno-biurowych/sekretariatu). 	<p>4.2.8. Koordynowanie spójności i komplementarności planów strategicznych i operacyjnych, programów i projektów z obszaru polityki społecznej.</p> <p>4.2.9. Koordynowanie efektywności wykorzystania infrastruktury społecznej przez różnych partnerów realizujących politykę społeczną (pomoc społeczna, zdrowotna, oświatowa, kulturalna, sportowa).</p> <p>4.2.10. Realizacja badań problemów społecznych w celu diagnozowania i monitorowania potrzeb oraz ewaluacji podejmowanych działań w obszarze polityki społecznej, identyfikacji nowych wyzwań i wczesnej profilaktyki problemów społecznych.</p> <p>4.2.11. Wspieranie budowania systemu współpracy międzyresortowej i międzyinstytucjonalnej na rzecz polityki społecznej, obejmującej podmioty zdrowia, pomocy społecznej, systemu oświaty, mieszkalnictwa i instytucji rynku pracy.</p>

<p>4.1.12. Systematyczna modernizacja wyposażenia, sprzętu i oprogramowania komputerowego w urzędzie i jednostkach organizacyjnych, w celu optymalizacji jakości pracy i obsługi mieszkańców.</p> <p>4.1.13. Wspieranie rozwoju cyfryzacji usług publicznych. Upowszechnienie dostępu mieszkańców do usług elektronicznych.</p> <p>4.1.14. Wspieranie rozwoju zawodowego i doskonalenie kompetencji pracowników gminnych, specjalistów, ekspertów z różnych branż zaangażowanych w działania dotyczące problematyki społecznej.</p> <p>4.1.15. Rozwijanie i wdrażanie innowacji społecznych – nowoczesnych metod i narzędzi rozwiązywania problemów społecznych.</p> <p>4.1.16. Opracowanie systemu monitorowania (gromadzenie, przetwarzanie i redystrybucja) danych z wykonania założonych wskaźników realizacji <i>Strategii Społecznej</i>.</p> <p>4.1.17. Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, w tym unijnych na projekty z obszaru polityki społecznej.</p> <p>4.1.18. Monitorowanie dostępności oraz podejmowanie działań wspierających osoby ze specjalnymi potrzebami w dostępie do usług Urzędu Gminy.</p>	<p>4.2.12. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej w podejmowaniu działań pomocowych na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, zwłaszcza ubogich, samotnych, uzależnionych, starszych, zależnych.</p> <p>4.2.13. Rozwijanie współpracy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w ramach przynależności Gminy Kosakowo do związków i stowarzyszeń.</p> <p>4.2.14. Rozwijanie współpracy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych z gminami partnerskimi w Polsce i za granicą.</p>
---	--

WSKAŹNIKI

WS.1. Łączna liczba etatów w GOPS Kosakowo, w tym:

WS.1.A. etaty asystentów rodziny.

WS.1.B. etaty pozostałych pracowników.

WS.1.C. etaty pracowników socjalnych

WS.2. Liczba wydarzeń w ramach współpracy z gminami partnerskimi (międzynarodowymi i krajowymi).

